

Денсаулық сақтау саласындағы
КӘСІПТІК СТАНДАРТ
кәсіптік қызметтің саласы: Дәрігерлік практика
кәсіптік қызметтің кіші саласы: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)»
мамандандырылған дәрігерлік практикасы

1. Жалпы ережелер

1. Осы кәсіптік стандартта «денсаулық сақтау жүйесі» саласы «медициналық қызмет» кіші саласы «дәрігерлік практика» қызмет саласы «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» кіші қызмет саласындағы қызметтің біліктілік, құзыреттік деңгейіне, мазмұнына, сапасы мен еңбек жағдайларына қойылатын талаптар айқындалады.

2. Кәсіптік стандарт ҚР Ұлттық біліктілік жүйесінің аса маңызды бөлігі болып табылады, оның негзінде білім беру бағдарламалары, сертификаттау жүйесіндегі стандарттар, лауазымдық нұсқаулықтар, қызметтің осы кіші саласының қызметкерлеріне арналған көтермелеу және ынталандыру жүйесі әзірленеді/жетілдіріледі.

Кәсіптік стандарт Ұлттық біліктілік шеңберінің (бұдан әрі – ҰБШ), Денсаулық сақтау жүйесіндегі салалық біліктілік шеңберінің (бұдан әрі – СБШ) талаптары негзінде әзірленген, медициналық жаңа технологиялардың пайда болуын, медициналық көрсетілетін қызметтердің қауіпсіздігі мен сапасының жетілдірілуін, медициналық көрсетілетін қызметтер нарығының «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберіндегі жаңа құзыреттерге мұқтаждықтарын ескере отырып ұдайы жаңартып тұру мүмкіндігі бар.

Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) Ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

2) Салалық біліктілік негздемесі – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

3) Кәсіптік стандарт – кәсіптік қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

4) Сала – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негзгі қорлар мен жұмыс істейтіндердің кәсіптік дағдысының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

5) Кәсіптік қызмет саласы – біріккен ортақ негзі (ұқсас немесе жуық мақсаты, объектілері, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін ұқсас құзыреттер жинағы бар сала қызметі түрлерінің жиынтығы негзгі және қосалқы функцияларды іске асыруды көздейтін сала қызметінің бір бөлігі;

6) Еңбек қызметінің түрі – кәсіптік қызмет саласының еңбек функцияларының тұтас жинағымен және оларды орындау үшін қажетті құзыреттіліктермен қалыптастырылған құрамдас бөлігі;

7) Еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

8) Міндет – нақты бір еңбек мәндері мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

9) Еңбек нысанасы – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталатын нысана;

10) Еңбек құралдары – қызметкердің еңбек нысанасын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдары;

11) Құзырет – еңбек қызметінде білімін, дағдысы мен тәжірибесін қолдану қабілеті;

12) Кәсіп – арнайы теориялық білім мен арнайы даярлықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде алынған практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

13) Лауазым – ұйымның ұйымдық-әкімшілік сатысындағы функционалдық орын;

14) Функционалдық карта – кәсіптік қызметтің белгілі бір саласының шеңберінде белгілі бір қызмет қызметкері орындайтын еңбек функциялары мен міндеттердің құрылымданған сипаттамасы;

15) Кәсіптік стандарт бірлігі – еңбек қызметінің осы түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысты түрде дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының толық сипаттамасынан тұратын кәсіптік стандарттың құрылымдық элементі;

16) Біліктілік – қызметкердің белгілі бір қызмет түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға әзірлігі;

17) Біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек әрекетінің стандарттан тыс болуы, жауапкершілігі және дербестігі бойынша сараланатын қызметкерлер құзыреттілігіне қатысты талаптар жиынтығы;

18) Дескриптор – СБШ тиісті біліктілік деңгейіндегі қызметкердің құзыретіне, дағдысы мен білімінің сипатына қойылатын талаптар жиынтығының қорытылған сипаты. Құзыреттілікке қойылатын талаптар параметрлер бойынша саралануға тиіс. Мысалы, кәсіптік қызметтегі дербестік, жауапкершілік және орындалатын міндеттердің күрделілігі.

4. Осы кәсіптік стандартты әзірлеу мақсаты еңбек функцияларын, оларды іске асыру жөніндегі міндеттерді, «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» кіші қызмет саласындағы қызметкерлердің біліміне, дағдысы мен құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды жүйелі әрі құрылымдалған түрде сипаттау болып табылады.

5. Осы кәсіптік стандарт мыналарға арналған:

өзінің кәсіптік қызметін таңдап жатқан абитуриенттеріне;

одан әрі кәсіптік дамыту үшін бағдар ретінде Гастроэнтерология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша денсаулық сақтау жүйесінің жұмысшыларына;

білім беру бағдарламаларын жетілдіру үшін бағдар ретінде медициналық білім беру саласының жұмысшыларына;

денсаулық сақтау ұйымдарының кадрлық қызметтеріне;

адами ресурстарды басқаруды жетілдіру үшін;

денсаулық сақтау ұйымдарының және Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігінің басшыларына;

ұтымды кадр саясатын жүзеге асыр және жеке ұйымдардың, сондай-ақ жалпы саланың адами ресурстарын дамытуды жоспарлау үшін;

6. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

АҚ	-	Артериалық қысым
АИТВ	-	Адам иммун тапшылығының вирусы
ШӘ	-	Шақырылған әлеуеттер
ҚР МЖ	-	Мемлекеттік шіктеуіш
ЖКТ	-	Асқазан-әшек жолы
М	-	міндеттер
ИФА	-	Иммуноферментті анализ
КТ	-	Компьютерлік томография
КТ	-	Компьютерлік томография
ЕПҰ	-	Емдеу-профилактикалық ұйым
ІӘМ	-	Іскери әкімшілендіру магистрі
ҚР ДСМ	-	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

МРТ	-	Магнитті-резонансті томография
НҚА	-	Нормативтік құқықтық актілер
СҚҚП	-	Стероидты қабынуға қарсы препараттар
ЖКС	-	Жігі коронарлы синдром
СБШ	-	Салалық біліктілік шеңберінде
ПЦР	-	Полимерлі-цепті реакция
ҚР	-	Қазақстан Республикасы
УДДГ	-	Ультрадыбыстық доплерография
Ф	-	функциялар
ТАЖ	-	Тыныс алу жиілігі
ЖЖЖ	-	Жүрек жиырылуының жиілігі
ЭГДС	-	Эзофагогастродуоденоскопия
ЭКГ	-	Электрокардиограмма
ЭРХПГ	-	Эндоскопиялық ретроградты холангиопанкреатография
НР	-	Helicobacter pylori
PhD	-	Докторантура

2. Кәсіптік стандарт паспорты

Кәсіптік стандартта ұсынылған экономикалық қызмет түрлерінің номенклатурасына сәйкес экономикалық қызмет түрлері:

86.10.1 Бейіні кең ауруханалардың және мамандандырылған ауруханалардың қызметі (стационарлық науқастарды емдеу);

86.22.0. Арнайы дәрігерлік практика (маман дәрігерлер ұсынатын медициналық консультация және емдеу)

Кәсіптік қызметтің негізгі мақсаты: гастроэнтерология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмекті ұсыну.

Кәсіптік стандарт кәсіптік стандарттың кіші саласында ұстауға, сапаға, еңбек жағдайына, жұмысшының біліктілігі мен құзыретіне қойылатын талаптарды айқындайды. Стандарттың талаптары қызмет түрлеріне және аталған саланың мынадай кәсіптеріне жатады: гастроэнтерология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша ординатор дәрігер (бейінді маман), гастроэнтерология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша сарапшы - дәрігер

2.1. Қызмет, кәсіп түрлері, біліктілік деңгейлері

р/с№	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының тенденциясын ескере отырып кәсіптердің атауы	01-2005 ҚР ГК сәйкес кәсіптердің атауы	СБШ біліктілік деңгейі
1	Арнайы дәрігерлік практика	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігер (бейінді маман)	2221 Дәрігер-маман	7.1 7.2 7.3 7.4
2	Арнайы дәрігерлік практика	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігер	2221 Дәрігер-маман	7.3 7.4 8

3. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маман) еңбек қызметі түрінің карточкасы

3.1 Кәсіп атауы гастроэнтеролог (ересектер, балалар)»

3.2. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің еңбек жағдайларына, білімі мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

<p>Мамандығы бойынша жұмыс істеуі мүмкін орындар (кәсіпорын, ұйым)</p>	<p>Амбулаториялық-емханалық көмек, консультациялық - диагностикалық көмек, стационарлық көмек, стационарды алмастыратын көмек, жедел медициналық көмек, санитарлық авиация, төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек, қалпына келтіріп емдеу және медициналық оңалту, паллиативті көмек және мейіргер күтімін көрсететін ұйымдар</p>	
<p>Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары</p>	<p>Пациенттің өміріне және денсаулығына қауіп келтіретін жағдайлардың туындау тәуекелімен байланысты психоэмоциялық жүктемелер, өздігінен шешімді тез қабылдау және оның нәтижесіне жауапкершілікті талап ететін, штаттан тыс жағдайлардың туындауы, ауырсыну, қорқу, физикалық қолайсыздық және басқамен байланысты ауыр физикалық және психоэмоциялық азап шегіп жүрген пациенттермен жұмыс, түнгі уақытта жұмыс істеу, сәулелік жүктеме. Медициналық көмек көрсету кезінде пациенттер және олардың айналасындағылардан агрессиялық іс-қимыл қауіпі, пациенттің туыстары тарапынан тікелей немесе жазбаша айыптаулардың болу мүмкіндігі.</p>	
<p>Жұмысқа жіберудің ерекше жағдайлары</p>	<p>Гастроэнтеролог маманының сертификатының, жеке медициналық кітапшаның болуы.</p>	
<p>СБШ біліктілік деңгейі</p>	<p>Кәсіби білім беру және оқыту деңгейі</p>	<p>Талап етілетін еңбек өтілі</p>
<p>7.1.</p>	<p>«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану</p>	<p>Еңбек өтілі талап етілмейді</p>
<p>7.2.</p>	<p>«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.</p>	<p>7.1. біліктілігімен кемінде 3 жыл гастроэнтеролог лауазымында еңбек өтілінің болуы</p>
<p>7.3.В</p>	<p>«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.</p>	<p>7.2. біліктілігімен кемінде 3 жыл гастроэнтеролог лауазымында еңбек өтілінің болуы</p>

7.4.В	«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	7.3В. біліктілігімен кемінде 3 жыл гастроэнтеролог лауазымында еңбек өтілінің болуы
-------	---	---

3.2. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің еңбек жағдайларына, білімі мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Мамандығы бойынша жұмыс істеуі мүмкін орындар (кәсіпорын, ұйым)	Аудандық, қалалық, облыстық және республикалық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымдары. Медициналық сақтандыру компаниялары. Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылау комитеті. Медициналық қызметке ақы төлеу комитеті. Денсаулық сақтау басқармасының уәкілетті мемлекеттік органдары.	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Психоэмоционалдық жүктемелер.	
Жұмысқа жіберудің ерекше жағдайлары	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша бірінші және жоғары біліктілік санатының болуы	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім беру және оқыту деңгейі	Талап етілетін еңбек өтілі
7.3.В	«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру, соңғы 5 жылдамедициналық қызметтерді сапасын сараптау бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру.	7.2. біліктілігімен кемінде 3 жыл «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша еңбек өтілінің болуы
7.4.В	«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру, соңғы 5 жылдамедициналық қызметтерді сапасын сараптау бойынша кемінде 216 сағат көлемінде	7.3В. біліктілігімен кемінде 3 жыл «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша еңбек өтілінің болуы

	біліктілікті арттыру.	
8.	«Терапия» / «педиатрия» / «жалпы практика дәрігері» мамандығы бойынша жоғары медициналық білім, интернатура + «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура немесе 864 сағат көлемінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша алғашқы мамандану, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілікті арттыру магистратура (ғылыми-педагогикалық) немесе іскери әкімшілендіру магистрі (МВА) және докторантура (PhD)/ медицина ғылымының кандидаты немесе докторы.	7.4.В біліктілігімен кемінде 3 жыл «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша еңбек өтілінің болуы

3.3. Ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) еңбек функцияларының тізбесі

Еңбек функциясының №	Еңбек функцияларының атауы
Ординатор – дәрігер (бейінді маман)	
Ф 1	Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
Ф 2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
Ф 3	Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау
Ф 4	Соблюдение норм безопасности труда в организации здравоохранения
Ф 5	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
Ф 6	Кезек күттірмейтін жағдайларда бастапқы медициналық көмек көрсету
Ф 7	Пациенттердің құқығын қамтамасыз ету
Ф 8	Тәлімгерлік және пациенттерді және әріптестерді консультациялық - ақпараттық қолдау
Ф 9	Медициналық қызметтер көрсету үдерісінде құжаттауды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
Ф 10	Әдістемелік және зерттеу медициналық қызметі
Ф 11	Кезек күттірмейтін жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету
«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Ф 12	Гастроэнтерологиялық патологиясы бар пациентті алғашқы тексеріп-қарау
Ф 13	Гастроэнтерологиялық патологиясы бар пациентке диагноз қою
Ф 14	Гастроэнтерологиялық патологиясы бар пациентті динамикада бақылау
Ф 15	Гастроэнтерологиялық патологиясы бар пациентке медициналық сараптама жасау
Ф 16	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды диагностикалау
Ф 17	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды емдеу
Ф 18	Гастроэнтерология саласында аурулардың ағымын болжау және олардың асқынуларын профилактикалау
Ф 19	Гастроэнтерология саласында науқастарды оңалту
Ф 20	Гастроэнтерология саласында сырқаттанушылықты төмендету бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру

3.4. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің еңбек функцияларының тізбесі

Еңбек функцияларының №	Еңбек функцияларының атауы
Врач-эксперт	
Ф 1	Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
Ф 2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
Ф 3	Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау
Ф 4	Соблюдение норм безопасности труда в организации здравоохранения
Ф 5	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
Ф 6	Кезек күттірмейтін жағдайларда бастапқы медициналық көмек көрсету
Ф 7	Пациенттердің құқығын қамтамасыз ету
Ф 8	Тәлімгерлік және пациенттерді және әріптестерді консультациялық - ақпараттық қолдау
Ф 9	Медициналық қызметтер көрсету үдерісінде құжаттауды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
Ф 10	Әдістемелік және зерттеу медициналық қызметі
Ф 11	Кезек күттірмейтін жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету
«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Ф 12	Гастрологиялық патологиясы бар пациентті алғашқы тексеріп-қарау
Ф 13	Гастрологиялық патологиясы бар пациентке диагноз қою
Ф 14	Гастрологиялық патологиясы бар пациентті динамикада бақылау
Ф 15	Гастрологиялық патологиясы бар пациентке медициналық сараптама жасау
Ф 16	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды диагностикалау
Ф 17	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды емдеу
Ф 18	Гастроэнтерология саласында аурулардың ағымын болжау және олардың асқынуларын профилактикалау
Ф 19	Гастроэнтерология саласында науқастарды оңалту
Ф 20	Гастроэнтерология саласында сырқаттанушылықты төмендету бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру
Ф 21	Денсаулық сақтау ұйымдары бөлімшелерінің қызметін талдаумен медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы және ішкі сараптама өткізу
Ф 22	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналына оқытуды және әдістемелік көмекті ұйымдастыру.
Ф 23	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша аурулардың және патологиялық жағдайлардың диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін әзірлеу.

3.3.1 «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның), сарапшы-дәрігердің функционалдық картасы

№	Міндеттер
Ф 1	Азаматтардың құқықтарын, құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
3 1.1	ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнаманы сақтау
3 1.2	Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету
3 1.3	Пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау
3 1.4	Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқықтарын сақтау
3 1.5	Тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету
3 1.6	Дәрігерлік құпияны сақтау
3 1.7	Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау
3 1.8	Қоғамдық денсаулықты сақтауды жүзге асыру нормаларын сақтау
3 1.9	ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау
3 1.10	ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау
Ф2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
3 2.1	Ішкі тәртіп мәдениетінің қағидаларын сақтау
3 2.2	Сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидаларын сақтау
3 2.3	Медициналық этика және деонтология қағидаларын сақтау
3 2.4	Субординацияны сақтау
3 2.5	Денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтауды қамтамасыз ету
Ф3	Санитариялық-гигиеналық режимнің нормаларын сақтауды қамтамасыз ету
3 3.1	Қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау
3 3.2	Қолды тазарту: элеуметтік деңгей
3 3.3	Қолды тазарту: гигиеналық деңгей
3 3.4	Қолды тазарту: хирургиялық деңгей
3 3.5	Жұмыста санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтау
Ф4	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
3 4.1	Денсаулыққа қауіпті болуы мүмкін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау
3 4.2	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау
Ф5	Өзінің қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру
3 5.1	Қызметті жоспарлау
3 5.2	Кәсіптік қызмет процессінде жеке әлеуетін арттыру
3 5.3	Жұмысты жүзеге асыру кезінде стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді және хаттамаларды сақтау
3 5.4	Жұмыс нәтижесін талдау
3 5.5	Қызмет нәтижесін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу
3 5.6	Бағыныстағы медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыруға қатысу
3 5.7	Медициналық қызмет нәтижесінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу
3 5.8	Практикаға жаңа әдістерді енгізу
Ф6	Алғашқы көмек көрсетуді талап ететін шұғыл жағдайларды анықтау
3 6.1	Жәбірленушінің ақыл-есін бағалау
3 6.2	Жәбірленушінің өмір сүру белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау
3 6.3	Жәбірленушінің сыртқы жағынан тексеріп - қарау

3 6.4	Жәбірленушіні толығымен тексеріп - қарау
3 6.5	Шұғыл көмекті қажет ететін синдромды/ауруды анықтау
Ф7	Шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы көмекті көрсету
3 7.1	Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету
3 7.2	Ургентті жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру
3 7.3	Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар
3 7.4	Жүрек-өкпе реанимациясын өткізу бойынша іс-шаралар
3 7.5	Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату бойынша іс-шаралар
3 7.6	Дененің әртүрлі жерлері жарақаттанған кезде, оның ішінде окклюзионды (герметикалайтын) кеуде қуысы жараланған кезде таңғыш тану
3 7.7	Жараланған аяқ-қолға иммобилизация жасау
3 7.8	Қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсер етуін тоқтату жөніндегі іс-шаралар
3 7.9	Күйіктер және үсулер кезінде алғашқы көмек іс-шаралары
3 7.10	Зардап шеккен адамның денесін оңтайландырып жатқызу
3 7.11	Зардап шеккен адамның жай-күйін бақылау (ақыл-есі, дем алуы, қан айналымы) және психологиялық демеу
Ф8	Пациенттерді және әріптестерді консультациялық - ақпараттық қолдау
3 8.1	Пациенттерге консультация беру
3 8.2	Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактикалау, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру
3 8.3	Аса қауіпті инфекциялық ауруларға күдіктенген немесе анықтаған кезінде жедел хабарландыру
3 8.4	Медициналық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтау
3 8.5	Қажетті мамандарды тартумен консилиумды инициализациялау
3 8.6	Бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу
3 8.7	Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді баспаларда жариялау
3 8.8	Кәсіптік ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысу
3 8.9	Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік
3 8.10	Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік
3 8.11	Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік
Ф9	Медициналық қызметтер көрсету процессін құжаттауды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
3 9.1	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу
3 9.2	Электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу
Ф10	Әдістемелік және зерттеу медициналық қызметі
3 10.1	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру
3 10.2	Кәсіптік тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге қатысу
3 10.3	Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу
Ф11	Шұғыл жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету
3 11.1	Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету
3 11.2	Тыныс алу жүйесі аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.3	Шок кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.4	Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.5	АИТВ жұқтырған пациенттерде шұғыл жағдайларда білікті медициналық

	көмек көрсету
3 11.6	Бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.7	Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.8	Психиатриядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.9	Эндокринологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.10	Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.11	Гематологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.12	Ревматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.13	Дерматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.14	Уланулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.15	Қоршаған орта факторлары әсері кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Ф12	Гастрологиялық патологиясы бар пациентті алғашқы тексеріп-қарау
3 12.1	Пациент туралы жалпы мәліметтерді алу
3 12.2	Пациенттің шағымдарын анықтау және нақтылау
3 12.3	Аурулардың анамнезін жинау
3 12.4	Өмір анамнезін жинау
3 12.5	Пациенттің жалпы жағдайын бағалау
3 12.6	Пациентті объективті (физикалық) зерттеу
3 12.7	Алдын ала сараланған диагностиканы жүргізу
3 12.8	Алдын ала диагнозды, одан әргі диагностикалық іс-шаралар жоспарын және емдеу тактикасын тұжырымдау
Ф13	Гастрологиялық патологиясы бар пациентке диагноз қою
3 13.1	Сараланған диагноз қою
3 13.2	Ағымдағы патологиялық синдромды анықтау және негізгі нозологияны анықтау
3 13.3	Патологиялық процесс сатысын анықтау
3 13.4	Жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау
3 13.5	Асқынуларды анықтау
3 13.6	Қосалқы патологиялық процесстерді айқындау
Ф14	Гастрологиялық патологиясы бар пациентті динамикада бақылау
3 14.1	Патологиялық процесстің белсенділігі динамикасын бағалау
3 14.2	Жүргізілген емдеу-диагностикалық әсер етудің тиімділігін бағалау
3 14.3	Қайта пайда болған қосалқы патологиялық процесстерді анықтау
Ф15	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық сараптама жасау
3 15.1	Уақытша еңбекке жарамсыздыққа сараптама жүргізу
3 15.2	Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына қатысу
3 15.3	Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу
Ф16	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды диагностикалау
3 16.1	Гастроэнтерологиялық пацентке алғашқы қарауды жүргізу және болжамды диагнозын анықтау
3 16.2	Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою
3 16.3	Гастроэнтерологияда диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау

3 16.4	Гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау
3 16.5	Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностика жүргізу және талдау
3 16.6	Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда функционалдық тестілерін талдау
3 16.7	Гастроэнтерологиялық науқастарда <i>Helicobacter pylori</i> диагностикала
3 16.8	АІТ және билиарлық жүйе патологиялары бар пациенттер үшін диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді бағалау.
3 16.9	Гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға саралаған диагностика жүргізу.
3 16.10	Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалауды жүзеге асыру.
Ф17	Гастроэнтерология саласындағы ауруларды емдеу
3 17.1	Гастроэнтерологиялық пациентті емдеудің қолайлы әдістерін таңдау
3 17.2	Ағзаға химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеу
3 17.3	Ағзаға физикалық әсер етуге негізделген емдеу тағайындау
3 17.4	Өңеш аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету
3 17.5	Асқазан және ұлтабар аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету
3 17.6	Бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.
3 17.7	Ұйқы безінің аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету
3 17.8.	Ішек аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету
3 17.9	Патологиялық үрдістің белсенді динамикасын және емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігін бағалау
3 17.10	Гастроэнтерологияда өңеш ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу
3 17.11.	Гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу
3 17.12	Гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу
3 17.13.	Құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу
3 17.14.	Гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу
3 17.15.	Жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу
Ф18	Гастроэнтерология саласында аурулардың ағымын болжау және олардың асқынуларын профилактикалау
3 18.1	Асқынулардың пайда болуын болжау және тәуекел деңгейін анықтау
3 18.2	Жаңадан орын алған асқынуларды анықтау
3 18.3	Ықтимал жағдайы нашарлаған жағдайлары болжау кезінде науқас әрекеттері бойынша нұсқау.
Ф19	Гастроэнтерология саласында науқастарды оңалту. АІТ мүшелеріне оталық араласуларды бастан кешкен науқастарды оңалту бойынша нұсқау.
3 19.1	Гастроэнтерологиялық науқастардың госпиталдік кезеңде медициналық оңалту
3 19.2	Гастроэнтерологиялық науқастардың поликлиникалық кезеңде медициналық оңалту
Ф20	Гастроэнтерология саласында сырқаттанушылықты төмендету бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру
3 20.1	Гастроэнтерологиялық науқастың дұрыс тамақтану және барабар гидратациясын сақтау бойынша нұсқаулық
3 20.2	Гастроэнтерологиялық науқасқа жеке тамақтануды реттеу бойынша нұсқаулық
3 20.3	Салауатты өмір салтын сақтау бойынша нұсқаулық

3 20.4	Ауызша, бейне және баспа құралдарын пайдаланумен пациент, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитариялық - танымдық қызметті жүргізу
Оның ішінде гастроэнтерология саласындағы сарапшы дәрігерлер үшін	
Ф21	Денсаулық сақтау ұйымдары бөлімшелерінің қызметін талдаумен медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы және ішкі сараптама өткізу
3 21.1	Медициналық ұйымның қызметін денсаулық сақтау саласындағы белгіленген стандарттарға сәйкес талдау
3 21.2	Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемін орындауды бақылау
3 21.3	Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жасау
3 21.4	Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау
3 21.5	Клиникалық аудит жүргізу.
3 21.6	Тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыру
3 21.7	Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптама жүргізу
3 21.8	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде ішкі істер органдарына, прокуратураға және сотқа, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультациялық көмекті ұсыну.
3 21.9	Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен өзара іс-қимыл
3 21.10	Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу
3 21.11	Медициналық көмек сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін арттыру
3 21.12	Халыққа қызмет көрсетуге инновациялық технологияларды енгізу
Ф22	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналына оқытуды және әдістемелік көмекті ұйымдастыру.
3 22.1	Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін әзірлеу.
3 22.2	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту.
Ф23	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша аурулардың және патологиялық жағдайлардың диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін әзірлеу.
3 23.1	Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін әзірлеу
3 23.2	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу.

3.3.2. СБШ 7 ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Міндеттер №	Жеке және кәсіби құзыреттілік	Ептілік және дағдылар	Білім
1. Азаматтардың құқықтарын, құқықтық норма және регламенттеуші құжаттарды сақтау			
1.1. ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнаманы сақтау			
1.1	<p>ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы шеңберінде өзінің қызметін жүзеге асыру қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнама негіздерін сапалы сақталуын жүйелі бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнама актілерін қолдану сапасына.</p> <p>Күрделілігі: міндеттің нақты регламенттелуін және саланың нормативтік-құқықтық құжаттамасын жетілдіруді ескере отырып, орта</p>	<p>Негізгі функцияларды орындау практикасында қажетті нормативтік құқықтық құжаттарды іздеу. ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының НҚА дұрыс түсіндіру. Қызметті ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнаманы регламенттейтін нормативтік - құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асыру. ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнаманың нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес қызметті жүзеге асыру процессінде шешім қабылдауды негіздеу.</p>	<p>ҚР Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы.</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» ҚР заңы.</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы НҚА.</p> <p>Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Еңбекті қорғау қағидалары және нормалары.</p>
1.2. Жеке тұлғалар туралы (пациенттер) ақпараттық құпиялылығын қамтамасыз ету			
1.2.	<p>Құзыретіне дәрігерлік құпияны сақтау кірмейтін тұлғалардың пациенттер туралы құпия ақпаратқа қолжетімділігін шектеу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі бақыланатын пациенттер туралы құпия ақпаратқа қолжетімділікті сапалы шектеу.</p> <p>Жауаптылығы: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қолжетімділікті шектеудің сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа, саланың</p>	<p>Пациенттер туралы құпия ақпаратты алу, өңдеу және қолжетімділікті пайдалану процесстерінің мақсаттарын шектеу. Электрондық ақпараттық ресурстарды қалыптастыру үшін денсаулық жағдайы туралы мәліметтерді ұсынуға жеке тұлғаның (пациенттің) келісін алу. Пациенттер туралы құпия ақпаратты жариялаудан қорғау бойынша шаралар қабылдау. Мүліктің және (немесе) моральдық зиян келтіру, ұйымның басқа қызметкерлері ҚР</p>	<p>ҚР Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы.</p> <p>Медициналық құжаттаманың ақпараттық қауіпсіздігі қағидалары.</p> <p>Электрондық базаның ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидалары.</p>

	құжаттарына қолжетімділікті шектеудің қазіргі заманғы жүйелерін ескере отырып, жоғары	заңнамасында кепілдік берілген құқықтары мен еркіндіктерін шектеу мақсатында жеке тұлғалар (пациент) туралы дербес медициналық деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстарды пайдалануға тиым салу және толық шектеу	
1.3. Пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау			
1.3.	<p>Пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау шеңберінде өзінің қызметін жүзеге асыру қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі бақыланатын пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау шеңберінде қызметті сапасы жүзеге асырғаны үшін.</p> <p>Жауапкершілігі: пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау шеңберінде қызметті сапалы жүзеге асырғаны үшін.</p> <p>Күрделілігі: пациенттердің денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын сақтау шеңберінде қызметті жүзеге асыру кезінде құқықтық заңнаманы дамытуға және үздіксіз жетілдіруге қол жеткізуді ескере отырып, орта</p>	<p>Азаматтардың құқықтарын:</p> <ul style="list-style-type: none"> - диагностика, емдеу және күтіп процессінде лайықты қарым-қатынас, өзінің мәдени және жеке құндылықтарына құрметпен қарау; - қандай да бір кемсіту факторларының әсерсіз медициналық критерийлердің негізінде айқындалатын кезекте медициналық көмек алу; - дәрігерді немесе медициналық ұйымды таңдау, ауыстыру; - отбасы, туыстар және достары, сондай-ақ діни бірлестіктердің қызметшілері тарапынан қолдау; - қиналғанын медициналық технологиялардың қолданыстағы деңгейі мүмкіндік беретін шамада жеңілдеу; - өзінің денсаулығының жағдайы және консилиум өткізу туралы тәуелсіз ойды алу; - ҚР заңнамаларында көзделген өзге де құқықтар қамтамасыз ету 	<p>ҚР Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы;</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы НҚА.</p> <p>Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>
1.4. Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқығын қамтамасыз ету			
1.4	Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқығын	Пациенттерге және олардың заңды өкілдеріне медициналық көмектен	ҚР Конституциясы. <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі</p>

	<p>қамтамасыз ету қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқығын қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқығын қамтамасыз етуді сапалы жүзеге асырғаны үшін. Күрделілігі: аталған процедураның салдарын ескере отырып, жоғары</p>	<p>бас тарту салдары туралы түсіндіру. Медициналық құжаттамада медициналық көмектен бас тартуды рәсімдеу. Кәмелет жасына толмаған немесе қабілетсіз адамның заңды өкілдері көрсетілген адамдардың өмірін сақтау үшін қажетті медициналық көмектен бас тартқан кезде қамқорлық және қорғаныш органдарына жүгіну</p>	<p>туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>
<p>1.5. Тиісті жағдайда азаматтың келісімсіз медициналық көмек көрсету</p>			
<p>1.5.</p>	<p>Тиісті жағдайда азаматтың келісімсіз медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын тиісті жағдайда азаматтың келісімсіз медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: тиісті жағдайда азаматтың келісімсіз медициналық көмек көрсету сапасы үшін. Күрделілігі: қабылданған шешім үшін жауапкершілікті ескере отырып, жоғары</p>	<p>Тиісті жағдайда және олардың келісімсіз медициналық көмек көрсетуге жататын тұлғаларды анықтау. Кәмелет жасына толмағандар және сотпен әрекетсіз болып танылған азаматтарға қатысты олардың заңды өкілдерінен медициналық көмек көрсетуге келісім алу. Азаматтардың келісімсіз консилиумда медициналық көмек көрсету туралы шешім қабылдау. Консилиум жасау мүмкіндігі болмағанда азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсету туралы шешімді өздігінен қабылдау, кейіннен медициналық ұйымдардың лауазымды тұлғаларын және заңды өкілдерді хабардар ету. Азаматтардың келісімсіз медициналық көмек көрсетуді тоқтатуға негіздемені анықтау.</p>	<p>ҚР Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>

1.6. Дәрігерлік құпияны сақтау.			
1.6.	<p>Дәрігерлік құпияны сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын дәрігерлік құпияны сақтау. Жауапкершілігі: дәрігерлік құпияны сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: дәрігерлік құпияны сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары</p>	<p>Дәрігерлік құпия болып табылатын ақпаратты анықтау. Дәрігерлік құпия болып табылатын мәліметтердің жарияланбауын қамтамасыз ету. Пациенттен және оның заңды өкілдерінен дәрігерлік құпия болып табылатын мәліметтерді басқа жеке және (немесе) заңды тұлғаларға оқыту процесінде және басқа да мақсаттарда аталған мәліметтерді пайдалану, ғылыми зерттеулер жүргізу үшін беруге келісін алу. Азаматтың немесе оның заңды өкілінің келісінсіз дәрігерлік құпияны қамтитын мәліметтерді берге рұқсат ететін жағдайларды анықтау. Азаматтың немесе оның заңды өкілінің электрондық дерекқорға жекеленген сипаттағы ақпаратты енгізуге келісін ресімдеу.</p>	<p>ҚР Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>
1.7. Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау			
1.7.	<p>Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау қабілеттілігі. Самостоятельность: жүйелі бақыланатын денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау. Жауапкершілігі:</p>	<p>Арнайы, емдеу-профилактикалық, балалар, ем дәм және қоғамдық тамақтану ұйымдарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау. Биологиялық және химиялық заттармен, улармен, биологиялық және микробиологиялық организмдер және оларды уыттарымен жұмыс істеу шарттарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p>	<p>ҚР Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>

	<p>денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары</p>	<p>Гигиеналық тәрбиелеуге және халықты оқытуға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Радиациялық, химиялық, микробиологиялық, токсикологиялық, паразитологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеу және дезинфекциялауға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p> <p>Санитарлық - эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау.</p>	
1.8. Қоғамдық денсаулық сақтауды қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау			
1.8.	<p>Қоғамдық денсаулық сақтауды қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі бақыланатын қоғамдық денсаулық сақтауды қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау.</p> <p>Жауапкершілігі: қоғамдық денсаулық сақтауды қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: Қоғамдық денсаулық сақтауды қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары</p>	<p>Ауруларды профилактикалаудың мақсаттары мен түрлерін анықтау.</p> <p>Қоғамның салауатты өмір салтын қалыптастыруын қамтамасыз ету.</p> <p>Профилактикалық медициналық тексеріп - қараулардың өткізілуін қамтамасыз ету.</p> <p>Профилактикалық екпелерді өткізуді қамтамасыз ету.</p> <p>Инфекциялық емес, оның ішінде кәсіби және жарақаттарды профилактикалауды қамтамасыз ету.</p> <p>Психобелсенді заттарға тәуелділікті профилактикалауды қамтамасыз ету.</p>	<p>ҚР Конституциясы.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы;</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы НҚА.</p> <p>Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. Азаматтық кодекс</p>

		Темекі шегуді және алкоголизмді профилактикалау және шектеуді қамтамасыз ету. Темір және иод тапшылығы жағдайларын профилактикалауды қамтамасыз ету.	
1.9. ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау			
1.9.	ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау. Жауапкершілігі: ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары	Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін сақтау. Денсаулық сақтау ұйымдарындағы қызметкерлерге қатысты еңбек нормаларын сақтау. Лауазымдық нұсқаулықты сақтау	ҚР Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. ҚР Еңбек кодексі
1.10. ҚР Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау			
1.10.	ҚР Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын ҚР Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау. Жауапкершілігі: ҚР Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: ҚР Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау жауапкершілігін ескере	ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау (бұдан әрі – ар-намыс кодексі). Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің азаматтар және жалпы қоғам алдындағы өздерінің қызметі үшін моральдік жауапкершілігін қамтамасыз етуі	ҚР Конституциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР кодексі. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР заңы; Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері. ҚР Еңбек кодексі

	отырып, жоғары		
Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау			
Ішкі тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау			
2.1.	Ішкі тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын ішкі тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау. Жауапкершілігі: ішкі тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: ішкі тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары	Еңбек ұқыптылықты сақтау. Тәртіпті сақтау. Еңбек құралдарына ұқыпты қарау. Пациенттерге, олардың заңды өкілдеріне және туыстарына қатысты ықылас. әріптестермен қарым-қатынас кезінде коллегиялдылықты қамтамасыз ету.	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қарым-қатынас шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейі. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стилдері. Қарым-қатынасқа себепші болатын факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі болатын факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері.
Сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау			
2.2.	Сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау. Жауапкершілігі: сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: сыртқы тәртіп мәдениетінің қағидастарын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары	әдеп ережелерін сақтау. Жақсы мінез қағидаларын сақтау. Сөйлеу мәдениетін сақтау. Тиісті сыртқы сипатты сақтау	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қарым-қатынас шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейі. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стилдері. Қарым-қатынасқа себепші болатын факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі болатын факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері.
2.3. Медициналық этика және деонтология қағидастарын сақтау			
2.3.	Медициналық этика және деонтология қағидастарын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын медициналық этика және деонтология қағидастарын сақтау. Жауапкершілігі: медициналық этика және деонтология	Адамгершілік, қайырымдылық және күтім қағидастарын сақтау. Рақымдылық қағидастарын сақтау. Ақпейілділік қағидастарын сақтау. Риясыздық қағидастарын сақтау. Еңбек сүйгіштік қағидастарын сақтау.	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қарым-қатынас шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейі. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стилдері. Қарым-қатынасқа себепші болатын факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі болатын факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері.

	қағидаттарын сақтау сапасы үшін . Күрделілігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары	Хабардарлық келісімді сақтау.	
2.4. Субординацияны сақтау			
2.4.	Субординацияны сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын субординацияны сақтау. Жауапкершілігі: субординацияны сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: субординацияны сақтау жауапкершілігін ескере отырып, жоғары	Иерархия және бағыныштылықпен байланысты қызметтік қарым-қатынас жүйесін сақтау. Көпшілік мақұлдаған моральдік-этикалық нормаларды, әріптестермен ізеттілікті және әдептілікті сақтау. Пациенттің мүддесі талап етсе әріптестерге риясыз көмекті қамтамасыз ету. Пациенттің мүддесі талап етсе әріптестерден риясыз көмекті сұрау. Басқа медицина және фармацевтика қызметкерінің кәсіби біліктілігі туралы күмәнді көпшілік алдында айтуға тиым салу.	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қарым-қатынас шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейі. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стилдері. Қарым-қатынасқа себепші болатын факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі болатын факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері.
2.5. Денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтауды қамтамасыз ету			
2.5.	Денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтауды ұстану қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтау. Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: денсаулық сақтау ұйымының абыройын сақтауды ұстану жауапкершілігін деңгейін ескере отырып, жоғары	Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің абыройына ұқыпты қарау. Медициналық ұйымның абыройына ұқыпты қарау. Денсаулық сақтау саласы қызметкерлеріне абыройына ұқыпты қарау. Денсаулық сақтау ұйымының құрылымының абыройына ұқыпты қарым-қатынас. Медициналық ұйымның абыройына ұқыпты қарым-қатынас. Денсаулық сақтау саласының қызметкерлерінің абыройына ұқыпты қарым-қатынас.	Медициналық этика. Деонтология. Тиімді қарым-қатынас шеберлігі. Қарым-қатынас деңгейі. Қарым-қатынас құралдары. Қарым-қатынас стилдері. Қарым-қатынасқа себепші болатын факторлар. Қарым-қатынасқа кедергі болатын факторлар. Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері.

Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау			
3.1. Қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау			
3.1.	Қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау. Жауапкершілігі: қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: қорғаныс киімін пайдалану қағидаларын сақтау жауапкершілігінің деңгейін ескере отырып, жоғары	Сыртқы сипатқа қойылатын негізгі талаптарды сақтау. Арнайы медициналық киімді, аяқ киімді және бас киімді пайдалану. Маскаларды, қорғаныс көзілдіріктерін, қалқанды пайдалану. Медициналық қолғаптарды пайдалану.	Қорғаныс медициналық киімін пайдалану қағидалары
3.2. Қолды тазарту: әлеуметтік деңгей			
3.2.	Қолды тазартудың әлеуметтік деңгейіне қабілеттілік. Дербестігі: жүйелі бақыланатын әлеуметтік деңгейде қолды тазарту. Жауапкершілігі: әлеуметтік деңгейде қолды тазарту сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Қолдан механикалық әдіспен кірді және ішінара-транзиторлы микрофлораны кетіру	Қолды тазартудың әлеуметтік деңгейінің мақсаты. Қолды тазартудың әлеуметтік деңгейінің көрсеткіштері. Қолды тазартудың әлеуметтік деңгейін жарактандыру; Қолды тазартудың әлеуметтік деңгейінің міндетті шарттары
3.3. Қолды тазарту: гигиеналық деңгей			
3.3.	Қолды тазартудың гигиеналық деңгейіне қабілеттілік. Дербестігі: жүйелі бақыланатын гигиеналық деңгейде қолды тазарту. Жауапкершілігі: гигиеналық деңгейде қолды тазарту сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Транзиттік микрофлораны ішінара (антисептикалық сабынмен) кетіру немесе транзиттік микрофлораны толығымен жою (антисептикпен қосымша тазарту арқылы)	Қолды тазартудың гигиеналық деңгейінің мақсаты. Қолды тазартудың гигиеналық деңгейінің көрсеткіштері. Қолды тазартудың гигиеналық деңгейін жарактандыру; Қолды тазартудың гигиеналық деңгейінің міндетті шарттары
3.4. Қолды тазарту: хирургиялық деңгей			
3.4.	Қолды тазартудың хирургиялық деңгейіне қабілеттілік. Дербестігі: жүйелі	Қолдың тазалығына қол жеткізу	Қолды тазартудың хирургиялық деңгейінің мақсаты. Қолды тазартудың

	бақыланатын хирургиялық деңгейде қолды тазарту. Жауапкершілігі: хирургиялық деңгейде қолды тазарту сапасы үшін. Күрделілігі: төмен		хирургиялық деңгейінің көрсетілімдері. Қолды тазартудың хирургиялық деңгейін жарактандыру; Қолды тазартудың хирургиялық деңгейінің міндетті шарттары
3.5. Жұмыста санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтау			
3.5 .	Ерекше стерилизация аймағында жұмыс нормаларын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын ерекше стерилизация аймағында жұмыс нормаларын сақтау. Жауапкершілігі: ерекше стерилизация аймағында жұмыс нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Стерильді халатты кию. Стерильді қоғаптарды кию. Ерекше стерильділік аймағында жұмыс істеу	Ерекше стерилизация аймағында жұмыс істеу қағидалары
4. Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету			
4.1. Денсаулыққа қауіпті болуы мүмкін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.1.	Денсаулыққа қауіпті болуы мүмкін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын денсаулыққа қауіпті болуы мүмкін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау. Жауапкершілігі: денсаулыққа қауіпті болуы мүмкін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Электр жабдықтарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтау. Медициналық техникамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтау. Тесетін - кесетін медицина құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтау. Радиоактивті сәуле бөлетін жабдықтармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтау. Денсаулыққа зиян келтіру қаупі бар заттармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасының қағидаларын сақтау.	Электр жабдықтарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы. Медициналық техникамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы. Тесетін - кесетін медицина құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы. Радиоактивті сәуле бөлетін жабдықтармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы. Денсаулыққа зиян келтіру қаупі бар заттармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы.

4.2. Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.2.	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау. Жауапкершілігі: өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: төмен	Өртке қарсы қауіпсіздікті сақтау	Өртке қарсы қауіпсіздік қағидалары.
1. Өзінің қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру			
5.1. Қызметті жоспарлау			
5.1.	Өзінің қызметін жоспарлау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын өзінің қызметін жоспарлау. Жауапкершілігі: қызметті жоспарлау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Қызмет мақсаттарын анықтау. Міндеттерді анықтау. Қызмет міндеттерін оңтайлы шешуге себепші болатын іс-шараларды анықтау. Іс-шараларды орындау мерзімдерін анықтау. Қызмет мақсаттарына қолжеткізуді көрсететін тиімділіктің басты көрсеткіштерін анықтау	Қызмет туралы ереже. Лауазымдық нұсқаулықтар. Операциялық процедуралардың стандарттары. Нормативтер. Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулары.
5.2. Кәсіптік қызмет процессінде жеке әлеуетін арттыру			
5.2.	Кәсіптік қызмет процессінде жеке әлеуетін арттыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен кәсіптік қызмет процессінде жеке әлеуетін арттыру. Жауапкершілігі: Кәсіптік қызмет процессінде жеке әлеуетін арттыру сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Кәсіби қызмет үдерісінде өзін өзі оқыту және білім мен дағдыларды бекіту. Оқыту - әдістемелік әдебиет бойынша ауық-ауық өзін өзі оқыту. Кәсіби оқыту іс-шараларына тұрақты қатысу. Кәсіби ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысу.	Кәсіби қызмет процессінде өзін өзі оқыту және жеке әлеуетін арттыру технологиясы. Кәсіптік оқыту - әдістемелік ақпарат көздері. Кәсіби біліктілікті арттыру саласындағы құжаттарды регламенттейтін ақпаратты және НҚА игеру тәсілдері.
5.3. Жұмысты жүзеге асыру кезінде стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді және хаттамаларды сақтау			
5.3.	Жұмысты жүзеге асыру кезінде стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді және хаттамаларды сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын жұмысты	Стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді, хаттамаларды сақтау	Қызмет туралы ереже. Лауазымдық нұсқаулықтар. Операциялық процедуралардың стандарттары. Нормативтер. Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулары.

	жүзеге асыру кезінде стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді және хаттамаларды сақтау. Жауапкершілігі: жұмысты жүзеге асыру кезінде стандарттарды, нұсқауларды, алгоритмдерді және хаттамаларды сақтау сапасы үшін. Күрделілігі: орта		
5.4. Жұмыс нәтижесін талдау			
5.4.	Жұмыс нәтижесін талдау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын жұмыс нәтижесін талдау. Жауапкершілігі: жұмыс нәтижесін талдау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Нәтиже, сапа көрсеткіштерін, жұмыс тиімділігін талдау	Қызметтің нәтижелілігі. Жұмыс сапасы; Қызмет тиімділігі. Медициналық статистика. Экономикалық тиімділік. Медициналық тиімділік. Әлеуметтік тиімділік
5.5. Қызмет нәтижесін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу			
5.5.	Қызмет нәтижесін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын қызмет нәтижесін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу. Жауапкершілігі: қызмет нәтижесін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Қызметтің нәтижелілігін шектейтін проблемаларды анықтау. Қызмет нәтижелігін жетілдіретін іс-шараларды жоспарлау. Қызмет нәтижелігін жетілдіретін іс-шараларды жүзеге асыру. Қызмет нәтижелігін жетілдіретін іс-шараларды талдау	Нәтиже көрсеткіштері. Сапа менеджменті. Енгізуді ұйымдастыру. Жұмыс бейіні бойынша ғылымның қазіргі заманғы жетістіктері
5.6. Бағыныстағы медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыруға қатысу			
5.6.	Бағыныстағы медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыру қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын бағыныстағы медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыру. Жауапкершілігі: бағыныстағы медициналық	Бағыныстағы персоналға жұмысындағы кемшіліктер немесе жұмыс тиімділігінің жеткіліксіздігіне көрсету. Бағыныстағы персоналмен бірлесіп жұмыстағы кемшіліктерді жою және алгоритмдердің тиімділігін немесе мінсіз және тиімділігі жоғары іс-қимылдар нұсқауын арттыру тетіктерін әзірлеу.	Бағыныстағы персонал жұмысының мақсаттары. Бағыныстағы персоналдың міндеттері. Бағыныстағы персоналдың лауазымдық функциялары. Бағыныстағы персоналдық жұмысын регламенттейтін стандарттар және НҚА. Персоналды басқару. Сапа менеджменті. Операциялық менеджмент.

	персоналдың жұмысын ұйымдастырудың сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	өзінің мысалында мінсіз және тиімділігі жоғары іс-қимылдарды көрсету. Бағыныстағы персоналдың алгоритм мен нұсқауды орындауын бақылау	
5.7. Медициналық қызмет нәтижесінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу			
5.7.	Медициналық қызмет нәтижесінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын медициналық қызмет нәтижесінің басты көрсеткіштеріне мониторингі. Жауапкершілігі: медициналық қызмет нәтижесінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Өзінің қызметі тиімділігінің басты көрсеткіштерін анықтау. Қызмет нәтижелерін ай сайынғы мониторингін енгізу. Ақпаратты тиісті құрылымға ұсыну	Нәтиже көрсеткіштері. Сапа менеджменті. Енгізуді ұйымдастыру. Жұмыс бейіні бойынша ғылымның қазіргі заманғы жетістіктері
5.8. Практикаға жаңа әдістерді енгізу			
5.8.	Практикаға жаңа әдістерді енгізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын практикаға жаңа әдістерді енгізуді. Жауапкершілігі: практикаға жаңа әдістерді енгізу. Күрделілігі: жоғары	Қызмет бейіні бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу. Қызмет саласында жаңа ғылыми жетістіктерді зерделеу. Жаңа әдісті практикаға енгізу. Жаңа әдісті практикаға енгізу нәтижелерін талдау.	Қызмет саласындағы қазіргі заманғы жетістіктер; қызмет саласындағы халықаралық тәжірибе. Енгізу процессін регламенттейтін НҚА
6. Алғашқы көмек көрсетуді талап ететін шұғыл жағдайларды анықтау			
6.1. Жәбірленушінің ақыл-есін бағалау			
6.1.	Жәбірленушінің ақыл-есін бағалау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен жәбірленушінің ақыл-есін бағалау. Жауапкершілігі: жәбірленушінің ақыл-есін бағалау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Жәбірленушінің сыртқы қоздырғыштарға реакциясын анықтау	Айқын ақыл-ой сипаттамасы. Естен танған жағдайдың сипаттамасы. Сопорозды жағдайдың сипаттамасы. Кома және оның дәрежелерінің сипаттамасы
6.2. Жәбірленушінің өмір сүру белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау			

6.2.	<p>Жәбірленушінің өмір сүру белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен жәбірленушінің өмір сүру белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау.</p> <p>Жауапкершілігі: жәбірленушінің өмір сүру белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: төмен</p>	<p>Жүрек соғысын анықтау.</p> <p>Тамыр соғысын анықтау.</p> <p>Тыныс алуды анықтау.</p> <p>Қарашықтардың жарыққа реакциясын анықтау</p>	<p>Өмір сүру белгілері.</p> <p>Клиникалық өлім белгілері.</p> <p>Биологиялық өлім белгілері</p>
6.3. Жәбірленушінің сыртқы жағынан тексеріп - қарау			
6.3.	<p>Жәбірленушінің сыртқы жағынан тексеріп – қарау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен жәбірленушінің сыртқы жағынан тексеріп - қарау.</p> <p>Жауапкершілігі: жәбірленушінің сыртқы жағынан тексеріп – қарау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: төмен</p>	<p>Бірнеше минут ішінде өлімге алып келетін өмірге қауіп тудыратын белгілерді анықтау.</p> <p>Көмек көрсету орынсыз болғанда биологиялық өлім белгілерін анықтау</p>	<p>Клиникалық өлім белгілері.</p> <p>Кома белгілері.</p> <p>Сыртынан қан кету белгілері.</p> <p>Мойынды және кеуде қуысын тесіп өткен жарақат белгілері.</p> <p>өмірмен сәйкес келмейтін жарақаттардың белгілері.</p> <p>Биологиялық өлім белгілері.</p>
6.4. Жәбірленушіні толығымен тексеріп - қарау			
6.4.	<p>Жәбірленушіні толығымен тексеріп – қарауды жүзеге асыру қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен жәбірленушіні толығымен тексеріп - қарау.</p> <p>Жауапкершілігі: жәбірленушіні толығымен тексеріп – қарау сапасы үшін .</p> <p>Күрделілігі: орта</p>	<p>Жәбірленушіні сұрастыру;</p> <p>Жәбірленушіні "бастан аяқ" тексеріп-қарау.</p> <p>Сүйектердің зақымдану мүмкіндігін анықтау (аяқ-қолдар, жамбас, омыртқа, көкірек қуысы).</p> <p>Тесіп өтетін жарақаттың болуын анықтау;</p> <p>Жарақаттар мен дақтарды анықтау.</p> <p>Күйіктер мен үсуді анықтау;</p> <p>Ауыздан шығатын иісті анықтау</p>	<p>Сүйектердің сынуының белгілері. Тесіп өткен жарақаттардың белгілері.</p> <p>Күю мен үсу белгілері. Қан кету белгілері. (сыртқы және ішкі).</p> <p>Улану белгілері.</p> <p>Қылғыну белгілері.</p> <p>Электрожарақат белгілері</p>
6.5. Шұғыл көмекті қажет ететін синдромды/ауруды анықтау			
6.5.	<p>Шұғыл көмекті қажет ететін синдромды/ауруды</p>	<p>Жігі жүрек-қан тамыр жеткіліксіздігін анықтау.</p> <p>Жігі тыныс алу</p>	<p>Жігі жүрек-қан тамыр жеткіліксіздігі</p> <p>симптомдары.</p>

	анықтау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен шұғыл көмекті қажет ететін синдромды/ауруды анықтау. Жауапкершілігі: шұғыл көмекті қажет ететін синдромды/ауруды анықтау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	жеткіліксіздігін анықтау. Жігі аллергиялық реакцияны анықтау; «Жігі құрсақты» анықтау. Жігі улануды (эндогендік және экзогендік) анықтау. Ми қан айналымының жігі бұзылыстарын анықтау	Жігі тыныс алу жеткіліксіздігінің симптомдары. Жігі аллергиялық реакция симптомдары. «Жігі құрсақ» симптомдары. Жігі улану симптомдары (эндогендік және экзогендік). Ми қан айналымының жігі бұзылыстарының симптомдары
--	---	--	---

7. Шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы көмекті көрсету

7.1. Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету

7.1.	Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен немесе алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету. Жауапкершілігі: алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Оқиға болған жерді тексеру / зәбірленушіні табу. Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау. Зәбірленушіні қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу. Зақымдаушы факторлардың зәбірленушіге әсер етуін жою.	Адамдардың өміріне және денсаулығына қауіп төндіретін орта факторлары. Зәбірленушіні жеткізу тәсілдері. Шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы көмекті ұсыну үшін қауіпсіз аймақ жағдайлары. Зәбірленушілердегі зақымдайтын факторларды жою әдістері.
------	---	--	---

7.2. Ургентті жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру

7.2.	Ургентті жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен немесе бірлесіп ургентті жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру.	Пациентті ЕПҰ жеткізу және оның жолдағы жағдайына мониторинг. Ургентті жағдайдың бейінін анықтау. Білікті көмегіне мұқтаж пациентке маманды шақырту Білікті мамандарға пациент туралы ақпаратты беру	Зәбірленушіні жеткізу әдістері. Пациенттің жағдайын мониторингілеудің негізгі көрсеткіштері. Бейінге байланысты ургентті жағдайлардың сипаттамасы. Медициналық қызметтерді көрсету бейініне сәйкес дәрігерлік медициналық жұмысшылардың функциялары.
------	--	---	--

	<p>Жауапкершілігі: ургентті жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру апасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орта</p>		
7.3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар			
7.3.	<p>Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау.</p> <p>Жауапкершілігі: шұғыл көмекті талап ететін синдромды /ауруды анықтау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орта</p>	<p>Басты артқа шалқайтуды, төменгі жақсүйекті жылжыту және ауызды ашуды жүзеге асыру. (Үш реттік Сафара тәсілі).</p> <p>Тыныс алу жолдарын өзге нәрселерден тазарту.</p> <p>Тыныс алу жолдарын өзге нәрселерден тазарту кезінде сорғыны қолдану</p> <p>Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қолдау</p>	<p>Тыныс алу жолдарының бітелу себептері.</p> <p>Тыныс алу жолдарының бітелу белгілері.</p> <p>Үш реттік Сафара тәсілін өткізу техникасы.</p> <p>Тыныс алу жолдарын өзге нәрселерден тазарту техникасы.</p> <p>Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қолдау техникасы.</p>
7.4. Жүрек-өкпе реанимациясын өткізу бойынша іс-шаралар			
7.4.	<p>Жүрек-өкпе реанимациясын өткізу бойынша іс-шаралар жүзеге асыру қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен немесе жұптасып жүрек-өкпе реанимациясын өткізу бойынша іс-шараларды жүзеге асыру.</p> <p>Жауапкершілігі: жүрек-өкпе реанимациясын өткізу бойынша іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: орта</p>	<p>Өкпені жасанды желдетуді жүргізу (ауыздан мұрынға, ауыздан ауызға).</p> <p>Жүрекке жабық тікелей емес массаж жасау</p>	<p>Өкпені жасанды желдетуді жүргізу техникасы. Жүрекке тікелей массаж жасау техникасы.</p>
7.5. Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату бойынша іс-шаралар			
7.5.	<p>Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату бойынша іс-шараларды жүзеге асыру қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен немесе жұптасып</p>	<p>Қан ағып тұрған тамырды қысумен қан кетуді уақытша тоқтату.</p> <p>Қысып байланған таңғышты таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату.</p>	<p>Қан ағып тұрған тамырды қысумен қан кетуді уақытша тоқтату техникасы.</p> <p>Қысып байланған таңғышты таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы.</p> <p>Тампондардың көмегімен</p>

	сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату бойынша іс-шараларды жүзеге асыру. Жауапкершілігі: сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату бойынша іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: орта	Тампондардың көмегімен қан кетуді уақытша тоқтату. Қанды тоқтататын бұрауды салумен қан кетуді уақытша тоқтату	қан кетуді уақытша тоқтату техникасы. Қанды тоқтататын бұрауды салумен қан кетуді уақытша тоқтату техникасы.
7.6. Дененің әртүрлі жерлері жарақаттанған кезде, оның ішінде окклюзионды (герметикалайтын) кеуде қуысы жараланған кезде таңғыш тану			
7.6.	Дененің әртүрлі жерлері жарақаттанған кезде, оның ішінде окклюзионды (герметикалайтын) кеуде қуысы жараланған кезде таңғыш тану қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен дененің әртүрлі жерлері жарақаттанған кезде, оның ішінде окклюзионды (герметикалайтын) кеуде қуысы жараланған кезде таңғыш тану. Жауапкершілігі: дененің әртүрлі жерлері жарақаттанған кезде, оның ішінде окклюзионды (герметикалайтын) кеуде қуысы жараланған кезде сапалы таңғыш тану үшін. Күрделілігі: орта	Әртүрлі жерлердегі жарақаттарға асептикалық таңғыштарды таңу. Ішті тесіп өткен жарақаттарда және құрсақ қуысынан ағзалардың түсіп қалу кезінде асептикалық таңғыштарды таңу. Кеуде қуысын тесіп өткен жарақаттар кезінде окклюзионды таңғыштарды таңу (герметикалық). Таңғыштарды таңу және күйіктер кезінде салқындату. Зақымданған жерді таңу	Асептикалық таңғыштарды таңу техникасы. Ішті тесіп өткен жарақаттарда және құрсақ қуысынан ағзалардың түсіп қалу кезінде асептикалық таңғыштарды таңу техникасы. Кеуде қуысын тесіп өткен жарақаттар кезінде окклюзионды таңғыштарды таңу (герметикалық) техникасы. Таңғыштарды таңу және күйіктерде салқындату техникасы. Десмургияның негіздері
7.7. Жараланған аяқ-қолға иммобилизация жасау			
7.7.	Жараланған аяқ-қолға иммобилизация жасау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен жараланған аяқ-қолға иммобилизация жасау. Жауапкершілігі: жараланған аяқ-қолды сапалы	Аяқ-қолды мамандандырылған жақтауды салумен иммобилизациялауды жүзеге асыру. Аяқ-қолды қолда бар заттармен иммобилизациялауды жүзеге асыру.	Аяқ-қолды мамандандырылған жақтауды салумен иммобилизациялау техникасы. Аяқ-қолды қолда бар заттармен иммобилизациялау техникасы.

	иммобилизациялау үшін. Күрделілігі: орта	Сау аяққа немесе қолды денеге таңу әдісімен иммобилизациялау. Ашық сынықтарды иммобилизациялау	Сау аяққа немесе қолды денеге таңу әдісінің техникасы Ашық сынықтар техникасы.
7.8. Қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсер етуін тоқтату жөніндегі іс-шаралар			
7.8.	Қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсер етуін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсер етуін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру. Жауапкершілігі: қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсер етуін тоқтату жөніндегі іс-шараларды сапалы жүзеге асырғаны үшін. Күрделілігі: орта	Асқазанды шаю. Зақымданған денені зақымдаушы агенттерден тазарту. Антидотты енгізу	Асқазанды шаю техникасы. Зақымданған денені зақымдаушы агенттерден тазарту техникасы. Антидоттардың іс-қимылының тетігі.
7.9. Күйіктер және үсулер кезінде алғашқы көмек іс-шаралары			
7.9.	Күйіктер және үсулер кезінде алғашқы көмек іс-шараларды жүзеге асыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен күйіктер және үсулер кезінде алғашқы көмек іс-шараларын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: күйіктер және үсулер кезінде алғашқы көмек іс-шараларын сапалы жүзеге асырғаны үшін. Күрделілігі: орта	Зақымданған күйген денені киімнен босату. Күйген денеге асептикалық таңғышты таңу. Зақымданған күйген дененің салқындауын қамтамасыз ету. Үсулерде орау және біртіндеп жылыту. Зәбірленушінің көп су ішуін қамтамасыз ету.	Күйік және үсу кезіндегі алғашқы көмек
7.10. Негізгі өмірлік маңызы бар көрсеткіштерді және психологиялық қолдау көрсетуді мониторингілеу			
7.10.	Негізгі өмірлік маңызы бар көрсеткіштерді және психологиялық қолдау көрсетуді мониторингілеу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен негізгі өмірлік маңызы	Артериялық қысымға мониторингті жүзеге асыру. Жүрек жиырылуының жиілігін немесе бір минутта тамыр соғысының санына мониторингті жүзеге	Артериялық қысымды өлшеу техникасы. Жүрек жиырылуының жиілігін немесе бір минутта тамыр соғысының санын есептеу техникасы. Тыныс алу қозғалысының жиілігін есептеу техникасы.

	бар көрсеткіштерді және психологиялық қолдау көрсетуді мониторингілеуді жүзеге асыру. Жауапкершілігі: негізгі өмірлік маңызы бар көрсеткіштерді және психологиялық қолдау көрсетуді мониторингілеуді сапалы жүзеге асырғаны үшін. Күрделілігі: орта	асыру. Тыныс алу қозғалысының жиілігіне мониторингті жүзеге асыру. Термометрияға мониторингті жүзеге асыру. Науқастың ақыл-есін мониторингтеуді жүзеге асыру	Термометрия техникасы. Науқастың ақыл-есін мониторингтеу техникасы.
8. Пациенттерді және әріптестерді консультациялық - ақпараттық қолдау			
8.1. Пациенттерге консультация беру			
8.1.	Пациенттерге консультация беру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен пациенттерге консультация беруді жүзеге асыру. Жауапкершілігі: пациенттерге консультация берудің сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Науқасты тыңдау. Алынған мәліметтерді талдау. Ұсынымдарды беру. Пациенттердің қызықтыратын сұрақтарына өзінің құзыреті шегінде жауап беру	Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Пациенттерге өзінің құзыреті шегінде бейінді мамандандырылған ұсынымдар
8.2. Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактикалау, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру			
8.2.	Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактикалау, зерттеп-қарау, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен пациентті немесе оның заңды өкілін профилактикалау, зерттеп-қарау, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру. Жауапкершілігі: пациентті немесе оның заңды өкілін профилактикалау, зерттеп-қарау, емдеу	Пациентті немесе оның заңды өкілін тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі туралы ақпараттандыру. Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактиканың әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру. Пациентті немесе оның заңды өкілін зерттеп - қараудың әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру. Пациентті немесе оның заңды өкілін емдеудің әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру.	Профилактика, зерттеп - қарау және емдеудің белгілі бір әдістері мен тәсілдерін таңдау кезінде айғақтар, қарсы көрсетілімдер, болуы мүмкін қауіптер және асқынулар

	әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпараттандыру сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Профилактикалау, зерттеп-қарау, емдеудің белгілі бір әдістері мен тәсілдерін орындауға ақпараттық келісін алу	
8.3. Аса қауіпті инфекциялық ауруларға күдіктенген немесе анықтаған кезінде жедел хабарландыру			
8.3.	Аса қауіпті инфекциялық ауруларға күдіктенген немесе анықтаған кезінде жедел хабарландыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен аса қауіпті инфекциялық ауруларға күдіктенген немесе анықтаған кезінде жедел хабарландыру. Жауапкершілігі: аса қауіпті инфекциялық ауруларға күдіктенген немесе анықтаған кезінде жедел хабарландыруды орындағаны үшін. Күрделілігі: жоғары	Аса қауіпті инфекцияларға күдіктену немесе сырқаттану туралы шұғыл хабарландырудың үлгілік сызбасына сәйкес іс-шараларды жүзеге асыру. Аса қауіпті инфекциялардың жайылдырмау және таратпау бойынша іс-шаралар өткізу	Аса қауіпті инфекцияларға күдіктену немесе сырқаттану туралы шұғыл хабарландырудың үлгілік сызбасы. Аса қауіпті инфекцияларды анықтау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі
8.4. Медициналық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтау			
8.4.	Медициналық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен медициналық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтау. Жауапкершілігі: медициналық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтау. Күрделілігі: жоғары	Пациентке жүгінгенге «дейін» медициналық көмек көрсеткен медицина қызметкерлерімен қажетті ақпаратпен алмасу. Жүгінгеннен «кейін» медициналық көмекті жүзеге асыратын медицина қызметкерлерімен қажетті ақпаратпен алмасу	Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Әріптестерге өзінің құзыреті шегінде бейінді мамандандырылған ұсынымдар
8.5. Қажетті мамандарды тартумен консилиумды инициализациялау			
8.5.	Қажетті мамандарды тартумен консилиумды инициализациялау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен қажетті мамандарды тартумен консилиумды	Консилиум мақсаттарын және өткізу уақытын айқындау. Консилиумге материалдарды дайындау. Консилиумге қатысуы қажетті бейінді	Дәрігерлік консилиумдерді өткізу мақсаттары. Консилиум қорытындысын рәсімдеу қағидалары. Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Медициналық этика және

	инициализациялау. Жауапкершілігі: қажетті мамандарды тартумен консилиумды сапалы инициализациялау үшін. Күрделілігі: жоғары	мамандарды анықтау. Консилиум өткізу. Консилиум қорытындысын қалыптастыру	деонтология. Әріптестерге өзінің құзыреті шегінде бейінді мамандандырылған ұсынымдар
8.6. Бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу			
8.6	Бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу. Жауапкершілігі: бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу. Күрделілігі: жоғары	Бөлімшені жетілдіру стратегиясын қалыптастыруға қатысу. Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік. Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік	Бөлімше қызметтің мақсаттары, міндеттері, функциялары мен нәтижелері. Дәрігерлік консилиумдерді өткізу мақсаттары. Консилиум қорытындысын рәсімдеу қағидалары. Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Әріптестерге өзінің құзыреті шегінде бейінді мамандандырылған ұсынымдар
8.7. Кәсіптік ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысу			
8.7.	Кәсіптік ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен кәсіптік ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысу Жауапкершілігі: кәсіптік ақпараттық алмасу іс-шараларына қатысқаны үшін Күрделілігі: жоғары	Суреттерді, бейне материалдарын, емдеу туралы мәліметтерді көрсетумен кәсіби ақпараттық алмасу іс-шараларында талқылауларға қатысу және пациентті одан әрі емдеу тактикасы туралы шешімді қабылдау	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық нұсқаулар). Пациентті одан әрі диагностикалау және емдеу тактикасы туралы мәселені шығарумен бөлімшеде жатқан пациенттер туралы ақпаратпен презентацияны дайындау.
8.8. Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді баспаларда жариялау			
8.8.	Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді баспаларда жариялау қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен немесе әріптестермен бірлесіп кәсіптік баспа және электрондық мерзімді баспаларда жариялау.	Жариялауға арналған материалды іріктеу. Жариялауға арналған материалды статистикалық және талдамалық өңдеу. Жариялым мәтінін жазу. Жариялымға түйіндемені жазу	Ғылыми және ғылыми-практикалық баспа және электрондық баспаларда жариялымдарды жазу қағидалары

	Жауапкершілігі: авторлық жариялымдардағы нақтылығы және сапасы үшін Күрделілігі: жоғары		
8.9. Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік			
8.9.	Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік жүргізу қабілеттілігі Дербестігі: өздігінен тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік жүргізу. Жауапкершілігі: тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік сапалы жүргізгені үшін. Күрделілігі: жоғары	Бөлімшенің жаңа қызметкерлерінің әлеуметтік- психологиялық дағдылануын қолдау Денсаулық сақтау ұйымдарының жаңа қызметкерлерінің және тәжірибесі аз әріптестердің кәсіби дағдылануын қолдау Кәсіби дағдылары бойынша жеке әңгімелесулер мен консультацияларды өткізудің коммуникативтік дағдылар Жаңа қызметкерлерге және тәжірибесі аз әріптестерге емтихандар өткізген және сынақ мерзімін уақытынан бұрын тоқтатқан кезде кәсіптік дағдылану қағидаттарын сақтау	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттары (клиникалық нұсқаулар) және лауазымдық нұсқаулықтар. Медициналық этика және деонтология. Әріптестермен және пациенттермен қарым- қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтері. Кәсіби қызметпен ұшастырылған мамандандырылған білім. Коммуникативті және педагогикалық дағдылар
8.10. Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік			
8.10.	Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік жүргізуге қабілеттілік. Дербестігі: өздігінен орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік жүргізу. қабілеттілік Жауапкершілігі: орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік сапалы жүргізгені үшін. Күрделілігі: жоғары	Орта медицина персоналын лауазымдық нұсқаулықпен, қызмет стандарттарымен, жұмысқа қажетті нұсқаушы - әдістемелік материалдармен және нормативтік құжаттармен таныстыру Кәсіптік дағдылары бойынша жеке әңгімелесулерді және консультация беруді өткізу. Жұмыс кезіндегі деонтология және этика негіздеріне оқыту	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттары (клиникалық нұсқаулар) және лауазымдық нұсқаулықтар. Медициналық этика және деонтология. Әріптестермен және пациенттермен қарым- қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтері. Кәсіби қызметпен

			ұшғастырылған мамандандырылған білім. Коммуникативті және педагогикалық дағдылар
8.11. Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік			
8.11.	Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік жүргізуге қабілеттілік. Дербестігі: өздігінен кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік жүргізу. Жауапкершілігі: кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік сапалы жүргізгені үшін. Күрделілігі: жоғары	Кіші персоналға қатысты әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету. Кіші персоналға қатысты кәсіби қолдау көрсету	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттары (клиникалық нұсқаулар). Кіші персоналға қатысты әлеуметтік-психологиялық қолдау қағидаттары. Кіші персоналға қатысты кәсіби қолдау қағидаттары. Медициналық этика және деонтология. Әріптестермен және пациенттермен қарым-қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтері. Кәсіби қызметпен ұшғастырылған мамандандырылған білім. Коммуникативті және педагогикалық дағдылар
9. Медициналық қызметтер көрсету процессін құжаттауды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету			
9.1. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу			
9.1.	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу. Жауапкершілігі: медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын сапалы жүргізгені және олардағы ақпараттың нақтылығы үшін. Күрделілігі: жоғары	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу. Барлық қажетті жазбаларды дұрыс ресімдеу. Оларды жасау уақыты туралы жазбалар мен таңбалардың анықтығын қамтамасыз ету. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарының сақталуын қамтамасыз ету. Медициналық құжаттаманы денсаулық	Медициналық құжат айналымды регламенттеу жөніндегі НҚА. Медициналық есепке алу - есеп беру құжаттамасының стандартты нысандары

		сақтау ұйымының тіркеу орнына және мұрағатына уақытылы беру.	
9.2. Электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу			
9.2.	Электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу. Жауапкершілігі: электрондық медициналық құжаттаманы сапалы жүргізгені және олардағы ақпараттың нақтылығы үшін. Күрделілігі: жоғары	Дербес компьютерді қолдану. Электрондық медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу. Электрондық дерекқорға ақпаратты дұрыс және уақытылы енгізу. Ақпараттық қауіпсіздікті сақтауды қамтамасыз ету. Электрондық медициналық құжаттаманың сақталуын қамтамасыз ету	Дербес компьютермен жұмыс істеу туралы негізгі мәліметтер. Негізгі компьютерлік бағдарламаларды қолдану. Денсаулық сақтауды ақпараттандыру негіздері. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету негіздері. Электрондық және медициналық құжат айналымды регламенттеу жөніндегі НҚА. Электрондық медициналық есепке алу - есеп беру құжаттамасының стандартты нысандары
10. Әдістемелік және зерттеу медициналық қызметі			
10.1. Денсаулық мектептерінің жұмысын ұйымдастыру			
10.1.	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру. Жауапкершілігі: пациенттерге арналған мектептердің жұмысын сапалы ұйымдастырғаны үшін. Күрделілігі: жоғары	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жоспарлау. Пациенттерге арналған мектептер үшін әдістемелік материалдарды дайындау. Пациенттермен сабақтар өткізу. Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жетілдірудің нәтижелерін талдау	Пациенттерге арналған мектептердің мақсаттары, міндеттері, функциялары. Ғылыми-әдістемелік қызмет негіздері. Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Медициналық этика және деонтология. Әріптестерге өзінің құзыреті шегінде бейінді мамандандырылған ұсынымдар
10.2. Практикалық тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге қатысу			
10.2.	Кәсіптік тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге қатысу қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен кәсіптік тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге қатысу. Жауапкершілігі: кәсіптік тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге сапалы қатысқаны үшін. Күрделілігі: жоғары	Кәсіптік тренингтерді, мастер-кластарды өткізуге қатысуды жоспарлау. Кәсіптік тренингтер, мастер-кластарға арналған әдістемелік материалдарды дайындау. Теориялық сабақтар өткізу. Қолданбалы материалды дайындау. Тренингтің немесе мастер-класс негізінің	Кәсіптік тренингтер мен мастер-кластардың мақсаттары, міндеттері, функциялары. Ғылыми-әдістемелік қызмет негіздері. Тиімді қарым-қатынас қағидалары. Практикалық дағдылардың тиімді беру техникасы. Медициналық этика және деонтология. Әріптестерге өзінің құзыреті шегінде бейінді

		<p>практикалық негізін көрсету.</p> <p>Тыңдаушының тренингтің немесе мастер-кластың практикалық негізін орындауын бақылау. Тыңдаушының теориялық және практикалық материалды белгілі бір дәрежеде игеруінің қорытындыларын шығару</p>	<p>мамандандырылған ұсынымдар</p>
10.3. Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу			
10.3.	<p>Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу.</p> <p>Жауапкершілігі: қолданбалы медициналық зерттеуге сапалы үлес қосқаны үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Зерттеу объектісін анықтауға қатысу.</p> <p>Зерттеу құралдарын таңдауға қатысу.</p> <p>Алғашқы зерттеу материалдарын жинау.</p> <p>Алғашқы материалды өңдеу.</p> <p>Алынған материалды алдын ала талдау.</p> <p>Алынған материалды статистикалық өңдеу</p>	<p>Қолданбалы медициналық зерттеулердің мақсаттары, міндетті, функциялары.</p> <p>Ғылыми-практикалық қызметтің негіздері.</p> <p>Медициналық этика және деонтология.</p> <p>Медициналық статистика</p>
11. Шұғыл жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету			
11.1. Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету			
11.1.	<p>Кардиологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен кардиологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету.</p> <p>Жауапкершілігі: кардиологиядағы шұғыл жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету үшін;</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Диагностика и оказание квалифицированной неотложной помощи при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жігі коронарлық синдром; - миокард инфарктісі; -аритмия; - өкпе ісігі; - инфекциялық эндокардит; - терең вена тромбозы; - өкпе артериясының тромбоэмболиі; - жігі артериялық қысым; - аортаның қабатталған аневризмдері; -жігі перикардит кезінде; - жүректің тампонадасы кезінде диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету 	<ul style="list-style-type: none"> - жігі коронарлық синдром; - миокард инфарктісі; -аритмия; - өкпе ісігі; - инфекциялық эндокардит; - терең вена тромбозы; - өкпе артериясының тромбоэмболиі; - жігі артериялық қысым; - аортаның қабатталған аневризмдері; -жігі перикардит кезінде; - жүректің тампонадасы кезінде этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы
11.2. Тыныс алу жүйесі аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			

11.2.	Тыныс алу жүйесі аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен тыныс алу жүйесі аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету үшін; Жауапкершілігі: тыныс алу жүйесі аурулары кезінде шұғыл жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету. Күрделілігі: жоғары	- жігі пневмония; - бронх демікпесінің ұстамасы; - жігі тыныс алу жеткіліксіздігі; -респираторлық дистресс-синдромы; -пневмоторакс; - қан қақыру; -плевралық жалқық; -тыныс алу жолдарының жігі обструкциясы кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	- жігі пневмония; - бронх демікпесінің ұстамасы; - жігі тыныс алу жеткіліксіздігі; -респираторлық дистресс-синдромы; -пневмоторакс; - қан қақыру; -плевралық жалқық; -тыныс алу жолдарының жігі обструкциясы кезінде этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы
11.3. Шок кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.3.	Шок кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен шок кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: шок кезінде шұғыл жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету үшін. Күрделілігі: жоғары	-кардиогенді шок; -гиповолемикалық шок; -анафилактикалық шок; -септикалық шок; -уытты шок; -лактат-ацидоз кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	-кардиогенді шок; -гиповолемикалық шок; -анафилактикалық шок; -септикалық шок; -уытты шок; -лактат-ацидоз кезінде этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы
11.4. Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.4.	Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда сапалы	-безгек және бөртпемен көрінетін инфекциялық аурулар проявляющихся; -менингокок инфекциялары; -вирусты геморрагиялық безгек; -жігі ішек инфекциясы; -ауыр жігі респираторлық синдром; -ботулизм; -сіреспе кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	-безгек және бөртпемен көрінетін инфекциялық аурулар проявляющихся; -менингокок инфекциялары; -вирусты геморрагиялық безгек; -жігі ішек инфекциясы; -ауыр жігі респираторлық синдром; -ботулизм; -сіреспе кезінде этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-

	білікті медициналық көмек көрсету үшін Күрделілігі: жоғары		шараларының техникасы
11.5. АИТВ жұқтырған пациенттерде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.5.	АИТВ жұқтырған пациенттерде шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы дәрігерлік медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен АИТВ жұқтырған пациенттерде шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы дәрігерлік медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: АИТВ жұқтырған пациенттерде шұғыл жағдайлар кезінде сапалы алғашқы дәрігерлік медициналық көмек көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	-АИТВ - жұқтырғандардағы жігі неврологиялық жағдай; - АИТВ - жұқтырғандардағы шұғыл респираторлық жағдай; - АИТВ - жұқтырғандардағы асқазан - ішек аурулары кезінде диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	-АИТВ - жұқтырғандардағы жігі неврологиялық жағдай; - АИТВ - жұқтырғандардағы шұғыл респираторлық жағдай; - АИТВ - жұқтырғандардағы асқазан - ішек аурулары кезінде этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы
11.6. Бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.6.	Бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету үшін Күрделілігі: жоғары	-жігі бүйрек жеткіліксіздігі; -анурия; -жігі интерстициалды нефрит; -рабдомиолиз; -гепатореналды синдром; -бүйрек шаншуы; -гематурия кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	-жігі бүйрек жеткіліксіздігі; -анурия; -жігі интерстициалды нефрит; -рабдомиолиз; -гепатореналды синдром; -бүйрек шаншуы; -гематурия кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы.
11.7. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.7.	Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті	-кома; -жігі менингит; -жігі энцефалит; -бас сүйек - ми зақымы; -бассүйекшілік қан кету ; -эпилептикалық статус; -инсульт;	-кома; -жігі менингит; -жігі энцефалит; -бас сүйек - ми зақымы; -бассүйекшілік қан кету ; -эпилептикалық статус; -инсульт;

	<p>медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: шұғыл неврологиялық жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>-миастеническомкриз; -жұлын компрессиясы кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету</p>	<p>-миастеническомкриз; -жұлын компрессиясы кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникас</p>
11.8. Психиатриядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.8.	<p>Психиатриядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестік: өздігінен психиатриядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. Жауапкершілік: психиатриядағы шұғыл жағдайларда сапалы білікті медициналық көмек көрсету үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>-жігі ақыл-есінен айырылу; -алкогольді шамадан тыс тұтынғанда бас тарту синдромы; -суицид кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету</p>	<p>-жігі ақыл-есінен айырылу; -алкогольді шамадан тыс тұтынғанда бас тарту синдромы; -суицид кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық карта, диагностика, шұғыл дәрігерлік емдеу іс-шараларының техникасы</p>
11.9. Эндокринологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.9.	<p>Эндокринологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен эндокринологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: эндокринологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Диабетикалық кетоацидоз; гипоосмолярлық некетоацидотикалық кома; гипогликемиялық кома; гипонатриемия; гипернатриемия; жігі гипокальциемия; гиперкальциемия; гипофосфатемия; Аддисондық криз; гипотиреоидты кома; тиреоуытты криз кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету</p>	<p>Диабетикалық кетоацидоз; гипоосмолярлық некетоацидотикалық кома; гипогликемиялық кома; гипонатриемия; гипернатриемия; жігі гипокальциемия; гиперкальциемия; гипофосфатемия; Аддисондық криз; гипотиреоидты кома; тиреоуытты криз кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы</p>
11.10. Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.10	<p>Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларда</p>	<p>Ішек-қарын жолы жоғарғы бөліктерінен жігі қан кету; жігі гастроэнтерит; қан аралас диарея; сарыауру; өттің тас байлану салдарынан қабынуы;</p>	<p>Ішек-қарын жолы жоғарғы бөліктерінен жігі қан кету; жігі гастроэнтерит; қан аралас диарея; сарыауру; өттің тас байлану салдарынан қабынуы кезіндегі этиология,</p>

	білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	жігі бауыр жетімсіздігі; жігі панкреатит кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы
11.11. Гематологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.11	Гематологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен гематологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: гематологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Трансфузиялық реакциялар; ДВС-синдромы; жігі лейкоз; гемофилия кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	Трансфузиялық реакциялар; ДВС-синдромы; жігі лейкоз; гемофилия кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы
11.12. Ревматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.12	Ревматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен ревматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: ревматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Жігі моноартрит; жігі полиартрит; СКВ; васкулиттар кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	Жігі моноартрит; жігі полиартрит; СКВ; васкулиттар кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы
11.13. Дерматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.13	Дерматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен дерматологиядағы	Терінің дәрілік реакциялары; аутоиммундық буллездік аурулар; -генерализацияланған пустулездік псориаз; - уытты эпидермалды	Терінің дәрілік реакциялары; аутоиммундық буллездік аурулар; -генерализацияланған пустулездік псориаз; - уытты эпидермалді

	шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: дерматологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	некролиз кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	некролиз кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы
11.14. Уланулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.14	Уланулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен уланулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: уланулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Дәрі-дәрмектермен, иісті газбен улану, этанолмен жігі улану, есірткі заттарымен, цианидтермен улану кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету	Дәрі-дәрмектермен, иісті газбен улану, этанолмен жігі улану, есірткі заттарымен, цианидтермен улану кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы
11.15. Қоршаған орта факторлары әсері кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.15	Қоршаған орта факторлары әсері кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен Қоршаған орта факторлары әсері кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: Қоршаған орта факторлары әсері кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Күн өту, суық өтіп кету, тереңдікке кетумен байланысты жағдайлар, электр тоғының ұруы, жәндіктер, жыландар шағу кезіндегі диагностика және шұғыл білікті көмек көрсету.	Күн өту, суық өтіп кету, тереңдікке кетумен байланысты жағдайлар, электр тоғының ұруы, жәндіктер, жыландар шағу кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, білікті шұғыл емдеу іс-шараларының техникасы.
«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациентті алғашқы тексеріп-қарауды жүргізу			

12.1. Пациент туралы жалпы мәліметтерді алу			
12.1	Пациент туралы жалпы мәліметтерді алу кабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен пациент туралы жалпы мәліметтерді алу; Жауапкершілігі: пациент туралы жалпы мәліметтердің сапасы мен дұрыстығы үшін; Күрделілігі: орташа	Пациенттен ақпарат алу; науқастардан сұрастыру және науқастың психологиялық жағдайы мен ой-өрісіне тәуелсіз жағдайда қажет мәліметтерді алу; тиімді қатынас техникасы	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Науқас туралы мәліметтерді жинақтау реті мен көлемі; Науқастың психологиясы; медициналық этика және деонтология ерекшеліктері
12.2. Пациенттің шағымдарын анықтау және нақтылау			
12.2	Пациенттің шағымдарын анықтау және нақтылау кабілеттілігі; Дербестігі: пациенттің шағымдарын өздігінен анықтау және нақтылау; Жауапкершілігі: пациенттің шағымдарын сапалы анықтау және нақтылау үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқастан сұрастыру; Сұрастыру арқылы науқастың негізгі шағымдарын бөліп ажырату; Сұрастыру арқылы науқастың қосымша шағымдарын бөліп ажырату; Аталған патологиялық үдерістің белгілі факторларға байланысы пайда болу, жалғасу, қарқындылық, окшауландырушылық, иррадиациялық затына шағымдарын бағалау.	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, патологиялық үдерістердің клиникалық байқалуы; Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Түрлі патологиялық жағдайлар мен аурулар кезіндегі негізгі шағымдар мен олардың өзіндік ерекшеліктері.
12.3. Аурулардың анамнезін жинау			
12.3	Аурулардың анамнезін жинау кабілеттілігі; Дербестігі: пациент аурулардың анамнезі туралы мәліметтерді өздігінен анықтау; Жауапкершілігі: пациент аурулардың анамнезі туралы мәліметтерді сапалы анықтау үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқастан сұрастыру; Патологиялық үдерістің алғашқы байқалуы мен ағымы жөнінде толық ақпарат алу.	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, патологиялық үдерістердің клиникалық байқалуы; Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Науқастану кезінде қойылатын негізгі анамнестикалық нышандар
12.4. Өмір анамнезін жинау			
12.4	Пациенттің өмір анамнезін жинау кабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен	Ауырған аурулары, аллегрриялық реакциялар, тұқым қуалаушылық, кәсіби зияндылық, өмір	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, патологиялық үдерістердің

	пациенттің өмір анамнезін жинау; Жауапкершілігі: пациенттің өмір сүру анамнезін жинау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	салты туралы толық ақпарат алу	клиникалық байқалуы; Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Последствия перенесенных заболеваний и их влияние на течение других заболеваний
4. Пациенттің жалпы жағдайын бағалау			
12.5	Пациенттің жалпы жағдайын бағалау қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен пациенттің жалпы жағдайын бағалау; Жауапкершілігі: пациенттің жалпы жағдайын бағалау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Объективті тексеру өткізу. Зерттеудің объективті әдістерін қолдану. Ағзалар мен жүйелер ауруларының жалпы және спецификалық нышандарын анықтау. Науқастың жалпы жағдайын бағалау	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Этиология, патогенез, патологиялық үдерістердің клиникалық байқалуы;
5. Пациентті объективті (физикалық) зерттеу			
12.6	Пациентті объективті (физикалық) зерттеу қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен пациентті объективті (физикалық) зерттеу; Жауапкершілігі: пациентті объективті (физикалық) зерттеу сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқасты қарау; Науқас ой-санасын бағалау; Науқас жағдайын бағалау; Науқастың дене бітімін бағалау; Науқасты пальпациялау; Науқастың перкуссиясы. Науқастың аускультациясы. АҚ өлшеу. ЧСС, ЧДД өлшеу. Термометрия. Салмағын, бойын, дене бітімінің көлемін өлшеу.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Қалыпты анатомия; Қалыпты физиология; Топографиялық анатомия; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Саусақпен сезу техникасы Перкуссия техникасы мен ережелері Аускультация техникасы мен ережелері
6. Алдын ала сараланған диагностиканы жүргізу			
12.7.	Алдын ала сараланған диагностиканы жүргізу қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен алдын ала сараланған диагностиканы жүргізу; Жауапкершілігі: алдын	Науқастан сұрастырған мәліметтерді науқасты алғашқы қарауды, науқасты объективті зерттеуді саралау, сараптау және жүйелеу	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Қалыпты анатомия;

	ала сараланған диагностиканы жүргізу сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары		Қалыпты физиология; Топографиялық анатомия; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Этиология, патогенез, ағзалар мен жүйе ауруларының клиникалық симптоматикасы және өзіндік ерекшеліктері (айырмашылық нышандары)
7. Алдын ала қойылған диагнозды тұжырымдау			
12.8	Алдын ала қойылған диагнозды тұжырымдау қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен алдын ала қойылған диагнозды тұжырымдау; Жауапкершілігі: алдын ала қойылған диагнозды сапалы тұжырымдау үшін; Күрделілігі: жоғары	Негізгі ауруды атап көрсету. Аталған аурудың қайталану мүмкіндігі растайтын мәліметтер сараптамасы. Қосалқы ауруларды атап көрсету. Диагноз бен қосалқы патологияны тұжырымдау. Алдын ала диагнозды негіздеу.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық); Ағзалар мен жүйе ауруларының клиникалық көрінісі, классификациясы, этиологиясы, патогенезі.
«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациентке диагноз қою			
13.1 Саралаған диагнозды қою			
13.1.	Саралаған диагнозды қою қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын саралаған диагнозды қою; Жауапкершілігі: саралаған диагнозды қою үшін; Күрделілігі: жоғары	Жетекші синдромды бөліп атау; бөліп көрсетілген синдромның бөлшектік сипаттамасы; диагностика барысында анықталған барлық симптомдарды көрсетумен аурудың толық көрінісінің сипаттамасы. Болжамды диагнозға енгізілген ауруды ықтимал аурулардың тізбесіндегі барлық аурулармен дәйектей отырып салыстыру. Ақпараттың анализі және синтезі. Барлық ықтималды ауруларды есептен шығару.	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
13.2 Жетекші патологиялық синдромды атап көрсету және негізгі нозологиясын айқындау			
13.2	Жетекші патологиялық синдромды атап	Гастроэнтерологиялық арулар синдромдарын	Ішкі аурулардың пропедевтикасы;

	көрсету және негізгі нозологиясын айқындау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын жетекші патологиялық синдромды атап көрсету және негізгі нозологиясын айқындау Жауапкершілігі: жетекші патологиялық синдромды атап көрсету және негізгі нозологиясын айқындау сапасы үшін Күрделілігі: жоғары	анықтау. Жетекші патологиялық синдромды атап көрсету. Гастроэнтерологиялық бағыттағы негізгі нозологиялық ауруларды анықтау.	Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
13.3. Аурудың сатысын анықтау			
13.3.	Аурудың сатысын анықтау қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын ауру сатысын анықтау; Жауапкершілігі: ауру сатысын сапалы анықтау үшін; Күрделілігі: жоғары	Анамнезиялық мәліметтердің бөлшектік сипаттамасы. Аталған аурудың даму ағымының тұрпатты ағымын аурудың пайда болуымен бізді салыстыру. Ақпараттың анализі және синтезі. Аурудың сатысын анықтау	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
13.4. Жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау			
13.4.	Жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау; Жауапкершілігі: Жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	Жараланған жүйенің немесе ағзаның функционалдық жеткіліксіздігін анықтау. Функционалдық жеткіліксізді анықтау. Функционалдық жеткіліксіздіктің деңгейін бағалау.	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Функционалдық диагностикалау әдістері; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
5. Асқынуларды анықтау			
13.5.	Асқынуларды уақытылы анықтау қабілеттілігі;	Негізгі аурудың немесе қосалқы аурудың асқынуын уақытылы	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология;

	Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын асқынуларды анықтау; Жауапкершілігі: асқынуларды сапалы анықтау үшін; Күрделілігі: жоғары	анықтау	Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
13.6. Қосалқы патологиялық процесстерді айқындау			
13.6.	Қосалқы патологиялық процесстерді айқындау қабілеттілігі. Дербестік: жүйелі түрде бақыланатын қосалқы патологиялық процесстерді айқындау. Жауапкершілігі: қосалқы патологиялық процесстерді уақытылы анықтау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Қатар жүретін патологиялық үдерістерді уақытылы анықтау	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
Гастроэнтерологиялық патологиялары бар пациентті динамикалық байқау			
14.1 Патологиялық процесстің белсенділігі динамикасын бағалау			
14.1.	Патологиялық процесстің белсенділігі динамикасын бағалау қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын патологиялық процесстің белсенділігі динамикасын бағалау; Жауапкершілігі: патологиялық процесстің белсенділігі динамикасын сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	Пациентті динамикалық байқауларды жүзеге асыру; Клиникалық көріністің динамикалық байқауларын жүзеге асыру; Патологиялық процесс белсенділік динамикасын бағалау.	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау.
2 Жүргізілген емдеу-диагностикалық әсер етудің тиімділігін бағалау			
14.2.	Жүргізілген емдеу-диагностикалық әсер етудің тиімділігін бағалау қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын жүргізілген емдеу-диагностикалық әсер етудің тиімділігін бағалау; Жауапкершілігі: жүргізілген емдеу-диагностикалық әсер етудің тиімділігін	Пациенттерді күнделікті қарауды жүзеге асыру. Клиникалық көріністің динамикалық байқауларын жүзеге асыру. Жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралар мен динамикалық өлшемдерді салыстыру. Емдеу-диагностикалық іс-шаралар асқынуларын уақытылы анықтау.	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностикалау, ағымы, ауруларды профиліне сәйкес емдеу; фармакотерапия

	сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	Жүргізілген емдеу- диагностикалық әсер етудің тиімділігін бағалау	
15. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық сараптаманы жүргізу			
15.1 Уақытша жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу			
15.1.	Уақытша жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу қабілеттілігі; Дербестігі: уақытша жұмысқа жарамсыздыққа сараптама жүргізу; Жауапкершілігі: уақытша жұмысқа жарамсыздыққа сапалы сараптама жүргізу және сараптама қорытындысының дұрыстығы үшін; Күрделілігі: жоғары	Еңбекке жарамдылығына қатысты пациенттің жағдайын бағалау. Еңбекке жарамсыздық мерзімдерін анықтау. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы сараптамалық қорытынды беру.	Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау. Денсаулық сақтау және еңбектік келісімдер саласындағы НҚА; Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы паракты беру ережелері
2 Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына қатысу			
15.2.	Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына қатысу қабілеттілігі; Дербестігі: өздігінен медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына қатысу; Жауапкершілігі: медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясының басқа мүшелерімен бірлесе отырып, сапалы сараптама жүргізу және сараптама қорытындысының дұрыстығы үшін; Күрделілігі: жоғары	Пациент жағдайын оның әрекет етуінің шектелуіне қатысты анықтау. Мүгедектік тобын анықтау; Мүгедектікті тағайындау немесе одан бас тарту туралы сараптама қорытындысын қалыптастыруға қатысу.	Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау. Денсаулық сақтау және еңбектік келісімдер саласындағы НҚА; Мүгедектік топтары; Мүгедектік топ беру және алу тәртібі
3 Әскери – дәрігерлік сараптама жүргізу			
15.3.	Әскери – дәрігерлік сараптама жүргізу қабілеттілігі; Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын әскери – дәрігерлік сараптама жүргізу; Жауапкершілігі: әскери – дәрігерлік	Әскерге шақырушылар мен әскери қызметкерлердің денсаулық жағдайын бағалау. ҚР қорғаныс және әскери қызмет функцияларын орындаумен үйлеспейтін жағдайларды анықтау.	Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, бағытына қарай ауруларды диагностикалау. ҚР денсаулықты сақтау, қорғаныс және қарулы күштер салаларындағы НҚА; Қарулы күштерде әскери –

	сараптаманы сапалы жүргізу және сараптама қорытындысының дұрыстығы үшін; Күрделілігі: жоғары	Әскери – дәрігерлік сараптама өткізу туралы сараптамалық қорытындыны қалыптастыруға қатысу.	дәрігерлік сараптама жүргізу ұйымдастыру және жүргізу тәртібі
16. Гастроэнтерология саласындағы ауруларды диагностикалау			
16.1. Гастроэнтерологиялық пацентке алғашқы қарауды жүргізу және болжамды диагнозын анықтау.			
16.1.	Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою. Жауапкершілігі: Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою үшін жауапкершілікті ескерсе, жоғары.	Пациентке алғашқы қарау жүргізу: сұрастыру, физикалды мәліметтер, қарау, пальпация, перкуссия, аускультация. Пациентті алғашқы қарау нәтижелерінің дұрыс талдануы: сұрастыру, физикалды мәліметтер.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі. Пациентті алғашқы қарау нәтижелерінің дұрыс талдану әдістемесі: сұрастыру, физикалды мәліметтер.
16.2. Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою			
16.2.	Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою қабілеттілігі.	Зертханалық-диагностикалық зерттеулер мен мамандар және сарапшылар кеңестерінің қажеттілігін анықтау. Зертханалық-диагностикалық зерттеулер нәтижелерінің	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар)

	<p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою. Жауапкершілігі: Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, кеңесшілердің қорытындыларын салыстыру және клиникалық диагноз қою үшін. Күрделілігі: клиникалық диагноз қою үшін жауапкершілікті ескерсе, жоғары.</p>	<p>және кеңесші қорытындыларының интегралданған сараптамасын жүргізу. Гастроэнтерология саласындағы зертханалық-диагностикалық зерттеулер нәтижелерінің және кеңесші қорытындыларының интегралданған сараптамасын дұрыс талдауы. Клиникалық диагноздың дұрыс қойылуы.</p>	<p>саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі. Аталған нозология кезінде қажет зертханалық-диагностикалық зерттеулер мен мамандар және сарапшылар кеңестері. Гастроэнтерология саласында (ересектер, балалар) саралаған диагноз жүргізу және клиникалық диагноз қою әдістемесі.</p>
<p>16.3. Гастроэнтерологияда диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау</p>			
<p>16.3.</p>	<p>Гастроэнтерологияда диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін сапалы жүргізу және талдау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау. Жауапкершілігі: Гастроэнтерологияда диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау: Эзофагогастроуденоскопия (ФГДС), колоноскопия, ректоромано-скопия, ирригоскопия, дуоденоскопия, интестиноскопия, эндоскопиялық ретроградтық холангиопанкреатография (ЭРХПГ), капсулдік эндоскопия</p> <ul style="list-style-type: none"> • эндоскопиялық ультрасонография, • өнешке эзофаготономографиялық зерттеу, • өнешшілік манометрия, • цистоскопия, цистография 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі. Аталған нозология кезінде қажет диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдістері. Диагносткалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау әдістемесі.</p>

		(куық-шек жараларын диагностикалау үшін)	
16.4. Гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау			
16.4.	<p>Гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін сапалы жүргізу және талдау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау.</p> <p>Жауапкершілігі: Гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пассаж бария, • релаксациондық дуоденоскопия, • полипозициондық рентгенография • ІҚЖ мен гепатобилиарлық жүйесінің ауытқушылығы бар пациент фибросканы; • денсиметрия, • биопсиясы бар илеоколоноскопия, • видеокапсулды эндоскопия, • сфинктер Одди манометриясының әдісі, • мезентериалдық ангиография <p>қарын бөлігінің КТ қарын бөлігінің МРТ</p>	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі.</p> <p>Аталған нозология кезінде қажет диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдістері.</p> <p>Диагностикалаудың эндоскопиялық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау әдістемесі.</p> <p>Гастроэнтерологияда диагностикалаудың рентгенологиялық және радиоизотоптық құрал-саймандық әдісін жүргізу және талдау әдістемесі.</p>
16.5. Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностика жүргізу және талдау.			
16.5.	<p>Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда эндоскопиялық құрал-саймандық диагностика жүргізу және талдау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиядағы диагностикалауда эндоскопиялық құрал-</p>	<p>Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностика жүргізу және дұрыс талдау:</p> <ul style="list-style-type: none"> • эхография, • эхолокация, • ультрадыбыстық сканирлеу, • сонография • диагностикалық 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру</p>

	<p>саймандық диагностика жүргізу және талдау. Жауапкершілігі: гастроэнтерологиядағы диагностикалауда ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностика жүргізу және талдау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>биопсияның, емдік аспирациялардың ультрадыбыстық сүйемелденуі. Бауыр биопсиясын жүргізу.</p>	<p>этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі. Аталған нозология кезінде қажет диагностикалаудың ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностикалау әдістері. Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда ультрадыбыстық құрал-саймандық диагностика жүргізу және дұрыс талдау әдістемесі.</p>
<p>16.6. Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда функционалдық тестілерін талдау.</p>			
<p>16.6.</p>	<p>Гастроэнтерологиядағы диагностикалауда функционалдық тестілерін талдау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиядағы диагностикалауда функционалдық тестілерін талдау. Жауапкершілігі: гастроэнтерологиядағы диагностикалауда функционалдық тестілерін талдау сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Гастроэнтерологияда диагностикалаудың функционалдық тестілерін дұрыс талдау және өткізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • асқазанның қышқыл секрециясы <ul style="list-style-type: none"> • Асқазанның моторлық функциясы • Панкреатиялық функционалдық тестілер (тура интубациялық тестілер, Лунденың тағамдық тесті, жанама тестілер - Бензоил-тирозил-парааминобензонды тест, Эластаз 1) копрологиялық иммуноферментті сараптама • Жіңішке ішектің функционалдық тестілері – сіңуді зерттеу, ішек эпителиясының өткізгіштігі, мықын – бүйендіктің терминалды бөліктерін зерттеу. • өңеш, аноректалді аймақтың манометриясы, 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық үрдістердің заңдылықтары және ауру ағымдары, ауру этиологиялары және патогенезі, аурулардың клиникалық көрінісі. Аталған нозология кезінде қажет диагностикалаудың функционалдық тестілері.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • сутекпен тыныс алу тесті • 14C тестілеу. 	
16.7. Гастроэнтерологиялық науқастарда <i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау			
16.7	<p><i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын <i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау.</p> <p>Жауапкершілігі: <i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p><i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау жүргізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Цитологиялық зерттеу • Уреаздық тест • 13 C уреазды тыныс алу дыхательный тесті. <p><i>Helicobacter pylori</i> қосымша диагностикалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Микробиологиялық әдіс • Гистологиялық әдістер • Иммунологиялық әдістер. <p>Полимеразды тізбектік реакция (ПТР), үлкен дәреттегі антигендерді анықтау.</p>	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Гастроэнтерологиялық науқастарда <i>Helicobacter pylori</i> диагностикалау әдістері.</p>
16.8. АІТ және билиарлық жүйе патологиялары бар пациенттер үшін диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді бағалау.			
16.8	<p>АІТ және билиарлық жүйе патологиялары бар пациенттер үшін диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді бағалау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын АІТ және билиарлық жүйе патологиялары бар пациенттер үшін диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді бағалау .</p> <p>Жауапкершілігі: диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі әр пациенттің қауіпсіздігі мен амандығы.</p> <p>Күрделілігі: диагностикалау іс-</p>	<p>Науқасқа диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді анықтау.</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында науқасқа диагностикалау іс-шараларын өткізу кезіндегі тәуекелдерді дұрыс бағалау.</p>	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Диагностикалық зерттеулер жүргізу көрсетімдері, кері көрсетімдері, басымдылығы және тәуекелдері.</p> <p>Медициналық қызмет көрсету сапасына сараптама жасау бойынша нормативтік құқықтық актілер.</p>

	шараларын өткізу кезіндегі әр пациенттің қауіпсіздігі мен амандығын ескерсе, жоғары.		
16.9. Гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға саралаған диагностика жүргізу.			
16.9	Гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға саралаған диагностика жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға саралаған диагностика жүргізу. Ответственность: Гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға саралаған диагностика жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары	Гастроэнтерологиядағы негізгі синдромдарға дифференциалдық диагностика жүргізу	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы.
16.10. Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалауды жүзеге асыру.			
16.10	Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалауды жүзеге асыру қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалауды жүзеге асыру. Жауапкершілігі: гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалауды жүзеге асыру. Күрделілігі: жоғары	Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайларды уақытылы жедел диагностикалау	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы.
17. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы ауруларды емдеу.			
17.1. Гастроэнтерологиялық пациентті емдеудің қолайлы әдістерін таңдау.			
17.1.	Гастроэнтерологиялық пациентті емдеудің қолайлы әдістерін таңдау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі бақыланатын	Пациент жағдайының ауырлығын бағалау. Емдеу іс-шараларының көлемі мен бірзділігін дұрыс анықтау. Гастроэнтерология	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық

	гастроэнтерологиялық пациентті емдеудің қолайлы әдістерін таңдау. Жауапкершілігі: гастроэнтерологиялық пациентті емдеудің қолайлы әдістерін таңдау үшін. Күрделілігі: жоғары	(ересектер, балалар) саласында пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеудің сәйкестік сараптамасы және пациент жағдайын мониторингтен өткізу.	басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында емдеу әдістерін таңдау кезіндегі этиотроптық, патогенетикалық, симптоматикалық тіл табу негіздері. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы фармакотерапия сауалдары.
17.2. Ағзаға химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеу.			
17.2	Гастроэнтерологиялық пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеу тағайындау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиялық пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеу тағайындау. Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиялық пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеу тағайындау. Күрделілігі: жоғары	Пациент жағдайының ауырлығын бағалау. Гастроэнтерологиялық пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емді дұрыс анықтау. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеудің сәйкестік сараптамасы және пациент жағдайын мониторингтен өткізу.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы дәрілік заттардың түрлері. Гастроэнтерологиялық науқасқа тағайындалған дәрі-дәрмектердің ағзаға әсер ету механизмдері, оларды ағзадан шығару жолдары. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында химиялық дәрі-дәрмектердің ағзаға әсер етуі.
17.3. Ағзаға физикалық әсер етуге негізделген емдеу тағайындау.			

17.3	<p>Гастроэнтерологиялық науқастың ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емдеу тағайындау қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын систематически гастроэнтерологиялық науқастың ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емдеу тағайындау.</p> <p>Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиялық науқастың ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емдеу тағайындау үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Пациент жағдайының ауырлығын бағалау.</p> <p>Гастроэнтерологиялық пациент ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емді дұрыс анықтау.</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында пациент ағзасына химиялық-биологиялық әсер етуге негізделген емдеудің сәйкестік сараптамасы және пациент жағдайын мониторингтен өткізу.</p>	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы.</p> <p>Гастроэнтерология(ересектер, балалар) саласында ағзаға физикалық әсер етуде негізделген емдеу түрлері.</p> <p>Гастроэнтерологиялық науқастың ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емді қолдану тәсілдері.</p> <p>Гастроэнтерологиялық пациент ағзасына физикалық әсер етуде негізделген емнің әсері.</p>
17.4.Өңеш аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.			
17.4	<p>Өңеш аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен өңеш аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.</p> <p>Жауапкершілігі: Өңеш аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Өңеш дамуының ақауы, Гастроэзофагеалдық рефлюкстық ауру, көкет өңештік саңылауының жарығы, өңеш дискинезиясы, Барретт өңеші, Ахалазия кардиялары, Маллори – Вейсс Синдромы, өңеш дивертикулдары, жіті эзофагит кезіндегі диагностика және шұғыл білікті қызмет көрсету</p>	<p>Өңеш аурулары кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, саралаған диагностика, диагностика, емдеу:</p> <p>- Өңеш дамуының ақауы, Гастроэзофагеалдық рефлюкстық ауру, көкет өңештік саңылауының жарығы, өңеш дискинезиясы, Барретт өңеші, Ахалазия кардиялары, Маллори – Вейсс Синдромы, өңеш дивертикулдары, жіті эзофагит</p>
17.5. Асқазан және ұлтабар аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.			
17.5	<p>Асқазан және ұлтабар аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: өздігінен</p>	<p>Асқазан және ұлтабар аурулары, Асқазан дамуының ақаулары, Созылмалы гастрит пен дуоденит,</p>	<p>Этиология, патогенез, клиникалық көрініс, сараланған диагностика, Асқазан және ұлтабар аурулары, Асқазан дамуының</p>

	асқазан және ұлтабар аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету Жауапкершілігі: Асқазан және ұлтабар аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	НПВП – гастропатиясы, жігі гастрит, Асқазанның жара ауруы, ұлтабардың жара ауруы, Золлингер – Эллисон синдромы, постгастрорезекциондық бұзылулар кезіндегі диагностика және шұғыл білікті қызмет көрсету	ақаулары, Созылмалы гастрит пен дуоденит, НПВП – гастропатиясы, жігі гастрит, Асқазанның жара ауруы, ұлтабардың жара ауруы, Золлингер – Эллисон синдромы, постгастрорезекциондық бұзылулар
17.6 Бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.			
17.6	Бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезінде емдеу және арнайы медициналық көмек көрсету: - созымалы гепатиттер - бауырдың алкогольдік ауруы, - алкогольдік емес стеатогепатит, - аутоиммундық гепатит - бастапқы билиарлы цирроз, - бауыр циррозы, - Вильсон дерті, - тұқым қуалаушы гемохроматоз, - өт шығару жолдары дамуының ақаулары, - өт қабы дамуының ақаулары, - жігі холецистит, - созылмалы бейкалькулезді холецистит, - өт қабына тас байлану ауруы, - холангит, - бастапқы склероздық холангит, - өт шығару жолдары дискинезиясы.	Бауыр және өт шығару жолдары аурулары кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, сараланған диагностикалау: - созымалы гепатиттер - бауырдың алкогольдік ауруы, - алкогольдік емес стеатогепатит, - аутоиммундық гепатит - бастапқы билиарлы цирроз, - бауыр циррозы, - Вильсон дерті, - тұқым қуалаушы гемохроматоз, - өт шығару жолдары дамуының ақаулары, - өт қабы дамуының ақаулары, - жігі холецистит, - созылмалы бейкалькулезді холецистит, - өт қабына тас байлану ауруы, - холангит, - бастапқы склероздық холангит, - өт шығару жолдары дискинезиясы.
17.7. Ұйқы безінің аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.			
17.7	Ұйқы безінің аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен ұйқы безінің аурулары	Ұйқы безі дамуының ақаулары, ұйқы безінің туа біте ауруы, жігі панкреатит, созылмалы панкреатит,	Ұйқы безі ауруларының кезіндегі этиология, патогенез, клиникалық көрініс, саралаған диагностика, диагностикалау және емдеу.

	кезінде арнайы медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: ұйқы безінің аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	муковисцидоз кезіндегі диагностика және шұғыл білікті қызмет көрсету	Ұйқы безі дамуының ақаулары, ұйқы безінің туа біте ауруы, жігі панкреатит, созылмалы панкреатит, муковисцидоз
17.8. Ішек аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету.			
17.8	Ішек аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету қабілеттілігі. Дербестігі: өздігінен ішек аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету. Жауапкершілігі: ішек аурулары кезінде арнайы медициналық көмек көрсету сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	- Ішек дамуының ақауы; - дисахаридтік жетімсіздік; - мальабсорбциялар; - целиакия; - ішектің созылмалы асқынған аурулары (бейспецификалық жара колиті, Крон дерті); - Уиппл дерті; - экссудативті энтеропатия; - қысқа ішек синдромы; - Антибиотик-ассоциирленген диарея - дивертикулярлық дерт; - тітіркенгіш ішек синдромы; - ішек дисбиозы – ішек арулары кезіндегі емдеу және арнайы медициналық көмек көрсету.	Ішек дамуының ақауы; - дисахаридтік жетімсіздік; - мальабсорбциялар; - целиакия; - ішектің созылмалы асқынған аурулары (бейспецификалық жара колиті, Крон дерті); - Уиппл дерті; - экссудативті энтеропатия; - қысқа ішек синдромы; - Антибиотик-ассоциирленген диарея - дивертикулярлық дерт; - тітіркенгіш ішек синдромы; - ішек дисбиозы – ішек аруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, саралаған диагностикасы, диагностикалау және емдеу: - ішектің созылмалы асқынған аурулары (бейспецификалық жара колиті, Крон дерті); - Уиппл дерті; - экссудативті энтеропатия; - қысқа ішек синдромы; - Антибиотик-ассоциированная диарея - дивертикулярлық дерт; - тітіркенгіш ішек синдромы; - ішек дисбиозы.
17.9 Патологиялық үрдістің белсенді динамикасын және емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігін бағалау.			
17.9	Гастроэнтерологиялық пациенттің патологиялық үрдістің белсенді динамикасын және емдеу-алдын алу	Гастроэнтерологиялық пациентке емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігінің критерийлерін анықтау. Гастроэнтерология	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың

	<p>әсер ету тиімділігін бағалау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиялық пациенттің патологиялық үрдістің белсенді динамикасын және емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігін бағалау.</p> <p>Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиялық пациенттің патологиялық үрдістің белсенді динамикасын және емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігін бағалау үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>(ересектер, балалар) саласында емдеу-алдын алу әсер ету ағымында патологиялық үрдістің айқындалу деңгейіне салыстыру жүргізу.</p>	<p>стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологиялық пациентке емдеу-алдын алу әсер ету тиімділігінің критерийлері. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы аурулардың түрлі сатысындағы патологиялық көрініс.</p>
17.10. Гастроэнтерологияда өңеш ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.			
17.10	<p>Гастроэнтерологияда өңеш ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда өңеш ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу Жауапкершілігі: Гастроэнтерологияда өңеш ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Гастроэнтерологияда өңеш ауруларының шұғыл жағдайлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> • жігі эзофагиттер • Өңештің химиялық күйіп қалуы пишевода • Өңештің зақымдалуы • Өңештегі бөтен денелер • Өңеш түйілуі • Ахалазия кардия 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Өңеш аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Гастроэнтерологияда өңеш ауруларының шұғыл жағдайларда емдеу әдістері.</p>
17.11. Гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.			
17.11	<p>Гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.</p> <p>Жауапкершілігі: гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу Күрделілігі:</p>	<p>Гастроэнтерологияда асқазан ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жігі абдоминалді ауыру • Жігі гастрит • Асқазан флегмоны • Асқазан және ұлтабардың жара ауруы • Асқазан және ұлтабардың 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда асқазан аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы Гастроэнтерологияда асқазан аурулары кезіндегі</p>

	жоғары	<p>симптоматикалы қ жаралары</p> <ul style="list-style-type: none"> • Асқазанның жігі кеңеюі • Асқазан және ұлтабардың шырышты қабатын пролабирлеу (Шмиден синдромы) • Асқазан және ваготомия резекциясынан кейінгі патологиялық синдромдар 	шұғыл жағдайлардың емдеу әдістері.
17.12. Гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу			
17.12	<p>Гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.</p> <p>Жауапкершілігі: Гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Гастроэнтерологияда ішек ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ас қорыту трактісінің дивертикулдары • Дуоденостаз <ul style="list-style-type: none"> • Жігі гастроэнтерит және энтероколит • Жігі абдоминалды аллергиялық синдромдар • Гранулематозды энтероколит (Крон дерті) • Ішек флегмонасы • Бейпецификалық жара колиті • Жігі аппендицит • Жігі ішектің тарылуы • Ас қорыту және сіңу бұзылыстарының синдромдары 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық).</p> <p>Гастроэнтерологияда ішек аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы</p> <p>Гастроэнтерологияда ішек аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың емдеу әдістері.</p>
17.13. Құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.			
17.13	Құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы	Құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы	Нормативтік құқықтық актілер талаптары,

	<p>ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу. Жауапкершілігі: құрсақ қуысы мүшелерінің тамырлы ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бауыр күре тамырының окклюзиясы • Порталды гипертензия • Киари дерті мен Бадда – Киари синдромы • Бауырдан тыс порталды венозды обструкциясы • Іріңді пилефлебит • Құрсақ қуысының жабасы • Мезентериалды күре тамырлардың тромбозы • Мезентериалды күре тамырлардың эмболия • Ишемиялық колит • Түйіншектік периартериит • Инфекциялық емес некротикалық гранулематоз 	<p>әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда ішек-қарын аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы Гастроэнтерологияда ішек-қарын аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың емдеу әдістері.</p>
17.14. Гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу.			
17.14	<p>Гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу Жауапкершілігі:</p>	<p>Көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу жүргізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Көкет өнештік саңылауының жарығы • Жігі перитонит • Жабыспалар және жабыспалық ауру • Жарығы түсуі 	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы</p>

	гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі ауруларын шұғыл жағдайларда емдеу үшін. Күрделілігі: жоғары.		Гастроэнтерологияда көкет, ішперде және алдыңғы білеулемесі аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың емдеу әдістері.
17.15. Жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу.			
17.15	Жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу. Жауапкершілігі: жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу үшін. Күрделілігі: жоғары	Жігі абдоминалды синдромдарды басқа да мүшелер мен жүйелердің аурулары кезінде емдеу жүргізу: <ul style="list-style-type: none"> • Жүрек-қан тамырларының аурулары • Тыныс алу мүшелерінің аурулары • Бүйрек аурулары • Гинекологиялық аурулар, • Қан айналым жүйесінің аурулары, • Эндокриндік және зат алмасу жүйелерінің аурулары • Дәнекер болып тұратын тін аурулары • Басқа да аурулар 	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда жігі абдоминалды синдром кезіндегі басқа да мүшелер мен жүйелері аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы Гастроэнтерологияда жігі абдоминалды синдром кезіндегі басқа да мүшелер мен жүйелері аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың емдеу әдістері.
18. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында аурулардың ағымын болжамдау және асқинулардың алдын алу.			
18.1. Асқинулардың пайда болуын болжау және тәуекел деңгейін анықтау.			
18.1	Асқинулардың пайда болуын болжау және тәуекел деңгейін анықтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын асқинулардың пайда болуын болжау және тәуекел деңгейін анықтау. Жауапкершілігі: асқинулардың пайда болуын болжау және тәуекел деңгейін анықтау үшін. Күрделілігі: пациент қауіпсіздігі мен амандығын	Гастроэнтерологиялық пациенттерді емдеу процесінде асқинулардың алдын алу үшін тексеріп-қарау және емдеу жоспарын дұрыс айқындау. Гастроэнтерологиялық науқасты емдеу процесінде пайда болуы мүмкіндігін асқинуларды айқындайтын факторларды уақытылы анықтау. Гастроэнтерология саласында (ересектер, балалар) емдеу-диагностикалық әсер ету	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология саласында (ересектер, балалар) ағзалардың ауруларын және жүйелердің этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы және патологиялық процестердің заңдылығы. Гастроэнтерология саласында (ересектер, балалар) асқинулардың

	анықтайтындықтан, жаңадан орын алған асқынуларды анықтау күрделілігі, жоғар	ағымында патологиялық процесстің көріну дәрежесіне салыстыру жүргізу	пайда болуын болжау.
18.2. Жаңадан орын алған асқынуларды анықтау.			
18.2	Жаңадан орын алған асқынуларды анықтау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын жаңадан орын алған асқынуларды анықтау. Жауапкершілігі: жаңадан орын алған асқынуларды анықтау үшін. Күрделілігі: пациент қауіпсіздігі мен амандығын анықтайтындықтан, жаңадан орын алған асқынуларды анықтау күрделілігі, жоғары.	Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында негізгі ауруды уақытылы анықтауға мүмкіндік беретін емдеу-диагностикалық іс-шараларды дұрыс бағалау.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда мүшелер мен жүйелердің аурулары кезіндегі шұғыл жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы Гастроэнтерология (балалар, ересектер) саласындағы ықтимал асқынулар.
18.3. Ықтимал жағдайы нашарлаған жағдайлары болжау кезінде науқас әрекеттері бойынша нұсқау.			
18.3.	Ықтимал жағдайы нашарлаған жағдайлары болжау кезінде науқас әрекеттері бойынша нұсқау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын ықтимал жағдайы нашарлаған жағдайлары болжау кезінде науқас әрекеттері бойынша нұсқауды жүзеге асыру. Жауапкершілігі: ықтимал жағдайы нашарлаған жағдайлары болжау кезінде науқас әрекеттері бойынша нұсқау сапасы үшін. Күрделілігі: орташа.	Гастроэнтерологиялық науқастың хал-ахуалының нашарлау ситуациясын уақытылы болжау мүмкіндігін болжайтын емдеу-диагностикалық іс-шараларын дұрыс бағалау. Пациентті денсаулығының нашарлауы бойынша болуы мүмкін ситуациялар туралы пациентті ақпараттандыру. Гастроэнтерология (балалар, ересектер) саласындағы пациенттің хал-ахуалының нашарлау ситуациялары кезінде пациенттермен қарым-қатынастың коммуникативтік дағдылары.	Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологиялық науқастың хал-ахуалының нашарлау ситуациясы.
19. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында науқастарды оңалту.			
19.1 Гастроэнтерологиялық науқастардың госпиталдік кезеңде медициналық оңалту.			
19.1.	Гастроэнтерологиялық	Гастроэнтерологиялық	Нормативтік құқықтық

	<p>науқастардың госпиталдік кезеңде медициналық оңалту қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиялық науқастардың госпиталдік кезеңде медициналық оңалту. Жауапкершілігі: гастроэнтерологиялық науқастардың госпиталдік кезеңде медициналық оңалту үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>науқастың айналасындағыларды оңалту іс-шаралары туралы хабардар ету. Гастроэнтерологиялық науқастың айналасындағыларына оңалту іс-шараларын өткізу дағдыларын баулу. Гастроэнтерологиялық науқастың айналасындағыларды ақпараттандыру үшін коммуникативтік дағдалар.</p>	<p>актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласындағы пациенттер үшін белгілі оңалту іс-шараларын қолдану кезіндегі негізгі клиникалық симптомдары мен синдромдары.</p>
19.2. Гастроэнтерологиялық науқастардың поликлиникалық кезеңде медициналық оңалту.			
19.2.	<p>Поликлиникалық кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын поликлиникалық кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу. Жауапкершілігі: поликлиникалық кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Гастроэнтерологиялық науқастың жақындарын оңалту іс-шаралары, ұсынылатын диета туралы ақпараттандыру. Гастроэнтерологиялық науқасқа оңалту іс-шараларын өткізу дағдыларын баулу. Гастроэнтерологиялық науқастың айналасындағыларды диета сақтау туралы ақпараттандыру үшін коммуникативтік дағдалар.</p>	<p>Нормативтік құқықтық актілер талаптары, әдістемелік нұсқаулар мен әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық басшылық). Гастроэнтерологияда пайдаланылатын негізгі диета түрлері. Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында пациенттің оңалу әдістері.</p>
20. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» кіші саласында ауруларды төмендетуге бағытталған алдын алу іс-шараларын ұйымдастыру.			
20.1. Гастроэнтерологиялық науқастың дұрыс тамақтану және барабар гидратациясын сақтау бойынша нұсқаулық			
20.1	<p>Гастроэнтерологиялық науқастың дұрыс тамақтану және барабар гидратациясын сақтау бойынша нұсқаулығын жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиялық науқастың дұрыс тамақтану және барабар гидратациясын сақтау бойынша нұсқаулығын жүргізу.</p>		

	Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиялық науқастың дұрыс тамақтану және барабар гидратациясын сақтау бойынша нұсқаулығын жүргізу сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары		
20.2. Гастроэнтерологиялық науқасқа жеке тамақтануды реттеу бойынша нұсқаулық.			
20.2	Гастроэнтерологиялық науқасқа жеке тамақтануды реттеу бойынша нұсқаулығын жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын гастроэнтерологиялық науқасқа жеке тамақтануды реттеу бойынша нұсқаулық жүргізу. Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиялық науқасқа жеке тамақтануды реттеу бойынша нұсқаулығын жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары	Гастроэнтерологиялық науқастың бұдан кейінгі уақытта сауығуы мақсатында жеке теңгерген тамақтануды сақтау тактикасы бойынша ақпараттандыру. Гастроэнтерологиялық науқастың патологиялық үрдісінің ағымына сәйкес жеке теңгерген тамақтану бойынша ұсынымдар ұсыну.	Ағзаның физиологиялық талаптары мен патологиялық үрдістің ағымына сәйкес теңгерген тамақтану принциптері. Гастроэнтерологиялық науқастың жүргізілген емнен кейін алдағы уақытта сауығу әдістемелері.
20.3. Салауатты өмір салтын сақтау бойынша нұсқаулық.			
20.3	Салауатты өмір салтын сақтау бойынша нұсқаулығын жүзеге асыру қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын салауатты өмір салтын сақтау бойынша нұсқаулығын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: салауатты өмір салтын сақтау бойынша нұсқаулығын жүзеге асыру сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары	Салауатты өмір салты принциптерін сақтау тактикасы бойынша гастроэнтерологиялық науқасқа ұсынымдар ұсыну. Емдеу жұмыстары аяқталғаннан кейін гастроэнтерологиялық науқасқа емдеу-еңбектік ұсыныстар ұсыну.	Салауатты өмір салтын сақтау принциптері. Гастроэнтерологиялық науқастың жүргізілген емнен кейін алдағы уақытта сауығу әдістемелері.
20.4. Ауызша, бейне және баспа құралдарын пайдаланумен пациент, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитариялық - танымдық қызметті жүргізу			
20.4	Пациенттер, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған	Ауызша, бейне және баспа құралдарын пайдаланумен пациент, халық арасында сырқаттанушылықты	Ауызша, бейне және баспа құралдарын пайдаланумен пациент, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған

	<p>санитариялық - танымдық қызметті жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын пациенттер, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитариялық - танымдық қызметті жүргізу Жауапкершілігі: пациенттер, халық арасында сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитариялық - танымдық қызметті жүргізу. Күрделілігі: орташа</p>	<p>төмендетуге бағытталған санитариялық - танымдық қызметті жүргізу Коммуникативтік дағдылар.</p>	<p>санитариялық - танымдық қызметті жүргізу. Ауызша, бейне және баспа құралдарын пайдаланумен пациент, халық арасында санитариялық - танымдық қызметті жүргізудің принциптері.</p>
--	--	---	--

Оның ішінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» кіші саласының сарапшы-дәрігерлері үшін.

21. Денсаулық сақтау ұйымдарының бөлімшелері қызметінің тиімділігін талдаумен медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына ішкі және сыртқы сараптама жасау

21.1. Медициналық ұйымның қызметін денсаулық сақтау саласындағы белгіленген стандарттарға сәйкес талдау

<p>21.1.</p>	<p>Медициналық ұйымның қызметін денсаулық сақтау саласындағы белгіленген стандарттарға сәйкес талдау қабілеттілігі. Медициналық ұйымның қызметін денсаулық сақтау саласындағы белгіленген стандарттарға сәйкес талдауды өткізу дербестігі. Жауапкершілігі: Медициналық ұйымның қызметін денсаулық сақтау саласындағы белгіленген стандарттарға сәйкес талдау дұрыстығы үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға медициналық көмек көрсету технологияларының сәйкестігін тексеруді бағалау. Материалдық-техникалық және кадрлық ресурстарды тиімді пайдалануды қамтамасыз етуді бағалау. Сауалнама жүргізу арқылы медициналық көмек көрсету кезіндегі негізделген шағымдар саны бойынша пациенттерді және (немесе) олардың туыстарын медициналық қызмет көрсету сапасының</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторингін жасау принциптері және әдістері.</p>
--------------	---	--	--

		қанағаттандыру деңгейін анықтау. Пациенттерді инвазивті араласулар жүргізу туралы хабардар етуді және пациенттің тиесілі тегін медициналық көмек алу үшін құқығын сақтауын бағалау.	
21.2 Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемін орындауды бақылау			
21.2.	Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемін орындауды бақылау қабілеттілігі. Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемін орындауды бақылауды өткізуде дербестігі. Жауапкершілігі: Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемін орындауды бақылау дұрыстығы үшін. Күрделілігі: жоғары.	Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа медициналық қызмет көрсету көлемдерінің орындалуын қадағалау және сараптау.	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Медициналық қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу принциптері мен әдістері.
21.3. Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жасау			
21.3.	Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторингін жасау қабілеттілігі. медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторингін жасау дербестігі. Жауапкершілігі: медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторингін жасау дұрыстығы үшін.	Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторинг жасаудың бірыңғай жүйесін құру. Басты көрсеткіштер динамикасының мағынасы сараптамасының өзгеруі, жүзеге асыру мерзімін сақтау. Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштерін өзгертудің негативтік динамикасының	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Медициналық қызмет нәтижелерінің басты көрсеткіштеріне мониторинг інің

	Күрделілігі: жоғары.	себептерін анықтау.	принциптері мен әдістері.
21.4. Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау			
21.4.	<p>Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау қабілеттілігі.</p> <p>Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау дұрыстығындағы дербестік.</p> <p>Жауапкершілігі:</p> <p>Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау дұрыстығы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Келесі параметрлер бойынша денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анамнез жинау сапасы; диагностикалық зерттеулер өткізу қажеттілігі мен толықтығы; - алғашқы 3 күн бойында ауруханаға дейінгі кезеңде зерттеулер өткізуді есепке алғанда, клиникалық диагнозды қою дұрыстығы, уақытылы және негіздей отырып шығарғандығы; - емделу, медициналық көмек алу негізділігі (амбулаторлы-поликлиникалық, стационарлы, стационарды алмастырушы); <ul style="list-style-type: none"> – мамандар кеңестерінің уақыттылығы мен сапасы; – емдеу іс-шараларының көлемі, сапасы және қажеттілігі, оның ішінде: диспансерлік, алдын алу және оңалту іс-шаралары; – медициналық араласулардан кейінге асқынулардың дамуы; – қол жеткізілген нәтиже; – көрсетілген медициналық қызметтің қанағаттанарлық сапасы; 	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Гастроэнтерологиялық ауруларды емдеу этиологиясы, патогенезі, клиникасы.</p> <p>Медициналық қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу принциптері мен әдістері.</p>

		– медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы.	
21.5. Клиникалық аудит жүргізу.			
21.5.	«Гастроэнтерология (ересекетре, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудит жүргізу қабілеттілігі. «Гастроэнтерология (ересекетре, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудит жүргізуде дербестігі. Жауапкершілігі: «Гастроэнтерология (ересекетре, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудитті дұрыс жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары.	Денсаулық сақтау саласындағы бекітілген стандарттарға сәйкес келетін, өткізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ағымдағы және/немесе ретроспективтік сараптамаларын жүргізу жолымен клиникалық аудитті жүргізу: - анамнезді жинау сапасын бағалау; - диагностикалық зерттеулер сәйкестігін бағалау; - клиникалық диагнозды қою және дұрыстығы мен дәлдігін бағалау; - мамандар кеңестерінің уақытылылығын және сапасын бағалау; - тағайындалған емдеу іс-шараларын бағалау; - госпитализациядан бас тартулардың негізділігін бағалау; - стационарлардың қабылдау бөлімшелерінде көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау; - жедел жәрдем стансаларымен (бөлімшелерімен) қатынасын бағалау; - халықтың медициналық көмекке қолжетімділігін бағалау.	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Гастроэнтерологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емделуі. Медициналық қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу принциптері мен әдістері.
21.6. Тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыру			
21.6.	Тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын	Гастроэнтерология саласында тәуекел факторларын айқындау. Туындаған проблемалар мен тәуекелдерді бағалау және оларды	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық

	<p>проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыру қабілеттілігі. Тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыруда дербестігі. Жауапкершілігі: Тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыру үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>сраптамалау. Сәйкес басқарушылық шешімдерді қабылдау үшін, тәуекел факторын айқындау және медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын проблемалар туралы басшылықты ақпараттандыру. Ауруханаішілік комиссиялар қызметінің сараптамасы.</p>	<p>құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.</p>
<p>21.7. Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптама жүргізу</p>			
<p>21.7.</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптама жүргізу қабілеттілігі. Дербестігі: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптаманы сапалы жүргізу. Жауапкершілігі: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптаманы сапалы жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Денсаулық сақтау ұйымының ішкі қадағалау (аудитінің) қызметімен қабылданған шаралар сайма-сайлығын және тиімділігін, тексеру мерзіміне медициналық қызмет сапасы мен көлеміне ішкі сараптама жүргізу принциптерін сақтау нәтижелеріне сараптамасы: Міндетті сараптамаға жататын ішкі сараптама жағдайлары нәтижелерінің сараптамасы. Пациенттер үндеулерін қарастыру жағдайларының сараптамасы. Медициналық қызмет көрсету сапасының сыртқы индекаторларының</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.</p>

		<p>сараптамасы. Денсаулық сақтау ұйымының сырттай қадағалау қызметінің (аудитінің) жұмыс сапасы мен дұрыстығы туралы қорытынды шығару.</p>	
<p>21.8. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде ішкі істер органдарына, прокуратураға және сотқа, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультациялық көмекті ұсыну.</p>			
21.8.	<p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде ішкі істер органдарына, прокуратураға және сотқа, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультациялық көмекті ұсыну қабілеттілігі. Дербестігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде ішкі істер органдарына, прокуратураға және сотқа, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультациялық көмекті ұсыну. Жауапкершілігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық</p>	<p>Зерттеу объектісінің сапалы шынайы сипаттамасы. Денсаулыққа тиер зиянның ауырпалық деңгейін сапалы анықтау. Сот медицинасы шеңберінде зерттеулерді ұйымдастыру, жоспарлау және үйлестіру.</p>	<p>Медициналық қызмет көрсету аясында ауруларды диагностикалау және емдеудің клиникалық хаттамалары. Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары. Денсаулыққа ауырлықтың түрлі деңгейіндегі зиян келтіру белгілері.</p>

	құжаттаманы жүргізу мәселелерінде ішкі істер органдарына, прокуратураға және сотқа, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультациялық көмекті ұсыну үшін. Күрделілігі: жоғары		
21.9. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен өзара іс-қимыл			
21.9.	Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау қабілеттілігі. Дербестігі: жүйелі түрде бақыланатын медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау. Жауапкершілігі: өзара сапалы медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау үшін Күрделілігі: жоғары	Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиялармен мүгедектікті тағайындау және пациенттердің еңбекке жарамдылық деңгейін жоғалту бойынша өзара іс-қимыл жасау.	ҚР Конституциясы, ҚР «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі, ҚР «Сыбайлас жемқорлықпен күресу туралы», «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» Заңдары, денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер, әлеуметтік гигиенаның теориялық негіздері, денсаулықты сақтауды басқару жүйесі, халық денсаулығының статистикасы, денсаулық сақтау белгілері мен көрсеткіштері, еңбек туралы заңнама, еңбекті қорғау ережелері мен нормалары.
21.10. Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу			
21.10	Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу қабілеттілігі. Дербестігі: Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеуде. Жауапкершілігі:	Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу. Нормативтік құқықтық құжаттарды әзірлеу бойынша жұмыс топтарын құру.	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және

	Медициналық қызметтер ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу сапасы үшін. Күрделілігі жоғары.		сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.
21.11. Медициналық көмек сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін арттыру			
21.11	Медициналық көмек сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін арттыру қабілеттілігі. Дербестігі: медициналық көмек сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін сапалы арттыруда. Жауапкершілігі: Медициналық көмек сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін арттыру сапасы үшін. Күрделілігі жоғары.	Ресурстарды (кадрлық, қаржы, материалдық емес), кәсіпорын тиімділігі мен көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау. Кәсіпорынның ресурстық потенциалды бағалау процедурасын ұйымдастыру. Кәсіпорынның ресурстық потенциалын пайдаланы тиімділігінің өсуіне бағытталған механизмдер мен іс-шаралар әзірлеу және оларды жүзеге асыру.	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.
21.12. Халыққа қызмет көрсетуге инновациялық технологияларды енгізу			
21.12	Халыққа қызмет көрсетуге инновациялық технологияларды енгізу қабілеттілігі. Дербестігі: Халыққа қызмет көрсетуге инновациялық технологияларды сапалы енгізуде. Жауапкершілігі: Халыққа қызмет көрсетуге инновациялық технологияларды енгізу сапасы үшін. Күрделілігі жоғары.	«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету шеңберінде халыққа қызмет көрсету кезінде инновациялық технологияларды енгізу.	Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.
22. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналын оқытуды және әдістемелік көмек көрсетуді ұйымдастыру.			
22.1. Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің ой-пікірін зерделеу және ұйымдағы пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы персоналды хабардар ету			
22.1	Денсаулық сақтау	Ресурстарды (кадрлық,	Денсаулық сақтау туралы

	<p>ұйымдары қызметкерлерінің ой-пікірін зерделеу және ұйымдағы пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің ой-пікірін зерделеу және ұйымдағы пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз етуде.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің ой-пікірін зерделеу және ұйымдағы пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>қаржы, материалдық емес), кәсіпорын тиімділігі мен көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау.</p> <p>Кәсіпорын қызметінің қаржы сараптамасын жүргізу. Кәсіпорын қызметінің салыстырмалы сараптамасын жүргізу. Кәсіпорынның ресурстық әлеуетті бағалау рәсімдерін ұйымдастыру.</p> <p>Ресурстық потенциалын пайдалану тиімділігінің өсуіне бағытталған механизмдер мен іс-шаралар әзірлеу және оларды жүзеге асыру.</p>	<p>заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары. Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.</p>
<p>22.2 «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту.</p>			
<p>22.2</p>	<p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды жүргізу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды жүргізуде.</p> <p>Жауапкершілігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды</p>	<p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту.</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) тренингтер мен мастер-класстар өткізу.</p> <p>Гастроэнтерология (ересектер, балалар) саласында тренингтер мен мастер-класстар өткізу бойынша педагогикалық техника.</p>	<p>Медициналық қызмет сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша нормативтік құқықтық актілері.</p> <p>Дипломнан кейінгі білім алу бойынша нормативтік құқықтық актілер.</p> <p>Медициналық қызмет көрсету саласында «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша дипломнан кейінгі білім алу жүргізу әдістері.</p>

	жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары.		
23. Гастроэнтерологияда аурулар мен патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу алгоритмдерін әзірлеу			
23.1. Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін әзірлеу.			
23.1	<p>Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін сапалы әзірлеу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін сапалы әзірлеуде.</p> <p>Жауапкершілігі: Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін сапалы әзірлегені үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін әзірлеу.</p> <p>Гастроэнтерологиядағы патологиялық жағдайларды және ауруларды диагностикалау мен емдеудің (клиникалық хаттамалардың) бар аналогтарын талдау және алгоритмдерін әзірлеу бойынша жұмыстық топтарды құру.</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары.</p> <p>Медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері.</p> <p>Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.</p>
23.2. «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу.			
23.2	<p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеу қабілеттілігі.</p> <p>Дербестігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық</p>	<p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу.</p> <p>«Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша нормативтік-құқықтық құжаттарды әзірлеу бойынша жұмыстық</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнаманың негіздері және денсаулық сақтау органдары мен мекемелерінің қызметін белгілетін басшылық құжаттары.</p> <p>Медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері.</p> <p>Медициналық қызметтер сапасының ішкі және сыртқы сараптамасы</p>

	<p>қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеуде.</p> <p>Жауапкершілігі: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтерді ұсынуды регламенттейтін құжаттарды әзірлеу сапасы үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>топтар құру.</p>	<p>бойынша НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқаулардың талаптары.</p>
--	---	---------------------	---

3.3.3. Күрделіліктің базалық санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.1 деңгейінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігер (бейінді маман) кәсібінің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреттер	Іскерлігі мен дағдылары	Білімі
<p>Дербестігі: бөлімше басшылығы тарапынан жүйелі қадағалауды талап етеді.</p> <p>Жауапкершілігі: жалпы жағдайы мен клиникалық көрінісін бағалау кезінде науқастың шағымдарын қателесіп және толымсыз талдау кезіндегі жоғары тәуекелдерді ескергенде, жоғары.</p> <p>Күрделілігі: гастроэнтерологиялық науқастарды емдеу тәжірибесінің жоқ екенін, пациенттің субъективтілігін ескере отырып жоғары.</p> <p>Байланыс-тұрмыстық және ауа-су жолдармен берілетін жұқпалы аурулармен байланысқан кезде жұқтыру қаупі.</p> <p>Психоэмоциялық жүктемелер.</p>	<p>Зерттеудің объективті әдістерін қолдану, аурудың жалпы және спецификалық белгілерін анықтау.</p> <p>Науқастарды зерттеудің құрал-саймандық және зертханалық әдістерінің нәтижелерін хаттамаларға сәйкес талдау.</p> <p>1. Зерттеудің қосымша әдістерінің нәтижелерін талдау.</p> <p>2. Ересектердегі ішек-қарын трактісінің ауруларын саралау диагностикасын жүргізу, клиникалық диагнозды нақтылау.</p> <p>3. Денсаулық сақтау бойынша заңнамада қарастырылған медициналық құжаттаманы рәсімдеу.</p> <p>Дағдылар:</p> <p>1. физикалық қарау, пациент жағдайына объективті бағалау;</p> <p>2. пациент және оның сенімді өкілімен сөйлесу;</p> <p>3. негізгі өмірлік көрсеткіштерді өлшеу және талдау;</p>	<p>1. Асқазан-ішек жолдарының және гепатобиларлы жүйенің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері.</p> <p>2. Асқазан-ішек жолдарының және гепатобиларлы жүйенің эмбриогенезі.</p> <p>3. Гастроэнтерологиялық бұзылудың топикасы мен семиотикасы.</p> <p>4. Гастроэнтерологиялық диагнозды құру негіздері.</p> <p>5. Ішкі мүшелер мен жүйелердің аурулары кезіндегі гастроэнтерологиялық бұзылулары.</p> <p>6. Эндоскопиялық әдістер.</p> <p>7. Ультрадыбыс және клиникалық ультрадыбыстық технологиялар физикасының негіздерін түсіну.</p> <p>8. ЭФГДС, УЗИ,</p>

	<p>4. өмірге қауіп төнген кезде диагностикалау және алғашқы әрі шұғыл көмек көрсету.</p>	<p>Рентгендиагностика, КТ, МРТ өткізу және талдау принциптерінің базалық білімдері. 9. Бауыр биопсиясын жасау үшін айғақтар және қауіптер. 10. Асқазан ішек жоладырының ұтымды фармаотерапия және гепатобиларлы жүйенің қағидаттары. 11. Гастроэнтерологиялық науқастардың дұрыс тамақтану принциптері. 12. Гастроэнтерологиялық науқастарды оңалту негіздері. 13. Медициналық этика және деонтология. 14. Асқазан - ішек трактісі және гепатобилиарлық жүйе ауруларын алдын алу. 15. Қоғамдық денсаулықты сақтау негіздері. 16. Денсаулық сақтау саласындағы ғылыми зерттеулердің статистика және дизайны. 17. ҚР «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі.</p>
--	--	---

3.3.4. СБШ 7.2. ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреттер	Іскерлігі мен дағдылары	Білімі
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау жүйесінде арнайы медициналық көмек көрсетуді өздігінен сапалы орындау. Жауапкершілігі: арнайы медициналық көмек көрсету немесе денсаулық сақтау саласында жоғары</p>	<p>7.1 міндетке толықтыру ретінде: 1. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің асқазан диспепсиясы синдромын зерттеу және емдеу. 2. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің ішек диспепсиясы синдромын зерттеу</p>	<p>7.1 міндетінің білімі толықтыру ретінде: 1. МРТ, КТ және алынған деректердің сараптамасы мен талдауының визуализациялық хаттамаларын клиникалық</p>

<p>технологиялық әрекеті үшін, өз әрекеттерінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрделілігі: пациент субъективтігін есепке алғанда арнайы медициналық көмек көрсетудің қиындықтың жоғары деңгейі. Психоэмоциялық жүктемелер.</p>	<p>және емдеу.</p> <p>3. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің сыртқы секреторлық жетімсіздігі синдромын зерттеу және емдеу.</p> <p>4. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің мезинхималды-қабыну синдромын зерттеу және емдеу.</p> <p>5. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің холестаза синдромын зерттеу және емдеу.</p> <p>6. Бөлімше басшысының бақылауымен пациенттің цитолитиз синдромын зерттеу және емдеу.</p> <p>7. Морфологиялық және гистологиялық биоптат зерттеулерінің нәтижелерін талдау.</p> <p>Өздігінен ЭФГДС, УДЗ, Рентгендиагностика, КТ, МРТ талдау; Эзофагогастродуоденоскопия (ФГДС), колоноскопия, ректороманоскопия, ирригоскопия, дуоденоскопия, интестиноскопия, эндоскопиялық ретроградты холангиопанкреатография (ЭРХПГ), капсулды эндоскопия</p> <ul style="list-style-type: none"> • эндоскопиялық ультрасонография, • өңештің эзофаготономографиялық зерттелуі, • өңешшілік манометрия. <p>2. Түпнұсқалы деректерді (мақалалар, тезистер) ұсынумен ғылыми-тәжірибелік кездесулердегі базалық немесе клиникалық зерттеулерге қатысу.</p>	<p>қолдануды түсіну.</p> <p>2. Дәлелді медицина негіздері мен принциптерін білу.</p>
--	--	--

3.3.5. Күрделіліктің бірінші санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.3 деңгейінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша

ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреттер	Іскерлігі мен дағдылары	Білімі
<p>Дербестігі: өздігінен сапалы өндіріс, өндіріс бойынша нұсқаулық, денсаулық сақтау жүйесінде арнайы медициналық көмек көрсету немесе жоғары технологиялық қызмет (өнім) ететін тәжірибесі анағұрлым төмен әріптестерді қадағалау.</p> <p>Жауапкершілігі: арнайы медициналық көмек көрсету немесе денсаулық сақтау саласында жоғары технологиялық әрекеті үшін, өз әрекеттерінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрділілігі: әр науқастың қауіпсіздігі мен амандығы анықтайтын сапа деңгейі мен білікті медициналық көмек пен жоғары технологиялық қызметтерді жүзеге асыру күрділілігінің аса жоғары деңгейі.</p>	<p>7.2 міндетіне толықтыру ретінде:</p> <p>Асқазан, ішек диспепсиясының синдромы, холестаза синдромы, цитоллиз, мезенхималды-қабыну синдромы, сырттай жеткіліксіздік синдромы бар пациенттерді жүргізу. КРІ индикаторларының негізінде міндетті қадағалау барысында тәжірибесі анағұрлым төмен әріптестерге, орта және кіші медициналық персоналға тәлімгерлік жүргізу.</p>	<p>7.2 және 7.1 міндеттерін тереңдетілген және ұдайы жетілдірілетін білімдері.</p>

3.3.6. Күрделіліктің жоғары санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.4 деңгейінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреттер	Іскерлігі мен дағдылары	Білімі
<p>Дербестігі: өздігінен сапалы өндіріс, өндіріс бойынша нұсқаулық, денсаулық сақтау жүйесінде арнайы медициналық көмек көрсету немесе жоғары технологиялық қызмет (өнім) ететін тәжірибесі анағұрлым төмен әріптестерді қадағалау.</p> <p>Жауапкершілігі: арнайы медициналық көмек көрсету немесе денсаулық сақтау саласында жоғары технологиялық әрекеті үшін, өз әрекеттерінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрділілігі: әр науқастың</p>	<p>7.1; 7.2; 7.3 міндеттерге толықтыру ретінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Гастроэнтерология, оның ішінде: балалар» мамандығы бойынша тәуелсіз сараптамаға қатысу; 2. Резиденттер, тыңдаушылар және стажерларға оқыту және машықтандыру өткізу мүмкіндігі. 	<p>Денсаулық сақтау жүйесінде жоғары технологиялық қызметтерді (өнімдерді) өндіру қабілеттерімен, 7.1; 7.2; 7.3, міндеттерінің үздіксіз жетілдірілетін білікті іскерліктері мен дағдылары.</p>

қауіпсіздігі мен амандығы анықтайтын сапа деңгейі мен білікті медициналық көмек пен жоғары технологиялық қызметтерді жүзеге асыру күрделілігінің аса жоғары деңгейі.		
--	--	--

3.3.7. Күрделіліктің жоғары санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 8 деңгейінде «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреттер	Іскерлігі мен дағдылары	Білімі
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау саласында жүйелі түрде бақыланатын сапалы бірегей (эксклюзивті) медициналық көмекті немесе ғылыми зерттеуді жүргізу.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау саласында жүйелі түрде бақыланатын сапалы бірегей (эксклюзивті) медициналық көмек немесе ғылыми зерттеу, өз әрекеттерінің қауіпсіздігі мен этикаға сәйкестігі үшін.</p> <p>Күрделілігі: әр науқастың қауіпсіздігі мен амандығы анықтайтын сапа деңгейі мен білікті медициналық көмек пен жоғары технологиялық қызметтерді жүзеге асыру күрделілігінің аса жоғары деңгейі.</p>	<p>7.1; 7.2; 7.3, 7.4 міндеттерге толықтыру ретінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішек-қарын жолы мен гепатобилиарлық жүйе ауруларымен ауыратын науқастарды басқарудың алгоритмдерін және хаттамаларын әзірлеулері мен іргелі зерттеулеріне қатысу, зерттеушілік жұмыс. 	<p>Денсаулық сақтау жүйесінде жоғары технологиялық қызметтерді (өнімдерді) өндіру қабілеттерімен, 7.1; 7.2; 7.3, 7.4 міндеттерінің үздіксіз жетілдірілетін білікті іскерліктері мен дағдылары. Фундаменталді қадағаланатын, рандомизирлік, соқыр зерттеулер әдістемелері</p>